www.svoboda-news.com

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації 'Svoboda', 81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0287 / 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 148. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го СЕРПНЯ 1954. ПЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 4, 1954. No. 148. VOL. LXI.

ОКРЕМА КОМІСІЯ ВИРІШУВАТИМЕ СПРАВУ МЕК КАРТІ

Вашингтон. — Сенат більшістю 75 до 12 голосів прийняв резолюцію сенатора Новленда, провідника республіканської більшости, щоб справу сенатора Джозефа Мек Карті вирішити ще перед закінченням цієї сесії на окремій комісії, а не в повному Сенаті. Ця комісія складається з трьох республіканців і стільки демократів і вона має впродовж двох тижнів вирішити справу, чи сенатор Мек Карті провинився в своїх переслуханнях, порушуючи сенаторську гідність. Членів цієї комісії визначать партійні проводи, а їх затвердить віцепрезидент Ричард М. Ніксон. Сенатор МекКарті противився такому вирішенню справи, заявляючи, що ті сенатори, які свідчитимуть проти нього, можуть наразитися на закид кривоприсягу, або діждатися того, що їм удовідниться „говорення неправди". Сенатор Ралф Фландерс, який домагався суду над МекКарті, голосував проти цієї резолюції, бо він вніс резолюцію до повного Сенату. Провідник демократичної меншости в Сенаті сен. Линдон Б. Джонсон не підтримав сен. Фландерса, тільки голосував за тим, щоб цю справу передати окремій Комісії. Кажуть, що він раніше порозумівся з республіканським сенатором Ірвінґом М. Айвесом, щоб справу сен. МекКарті передати окремій комісії, коли дістав від нього запевнення, що ця комісія вирішить справу ще цієї сесії і передасть її до затвердження повного Сенату. Проти цієї комісії голосували три республіканські сенатори і 9 демократів. — Сенатський демократичний провід вирішив ще перед нарадами Сенату, що справа сен. МекКарті — це справа партії, і що в цій справі кожний сенатор може голосувати згідно з своїм сумлінням. Не визначено дня, коли має зорганізуватись ця комісія, але гадають, що це станеться незабаром. Демократичний сенатор Дж. Вільям Фулбрайт заявив, що сенатор МекКарті старатиметься розбити працю нової комісії, що він вже започаткував заявою про кривоприсягу та брехню тих сенаторів, що будуть свідчити проти нього.

На арештованих комуністів визначено 100-тисячні кавції

Денвер, Колорадо. — На заарештованих у Денвері чотирьох провідних комуністів комісар Джозеф Д. Нефф визначив кавцію по 100,000 доларів. Директор ФБІ Герберт Гувер повідомляє, що 42-річний Артур Верл — це один із найвизначніших комуністичних провідників на західньому узбережі ЗДА, який давніше діяв у стейті Ню Йорк. Він мав, між іншим, стежити за тим, як ФБІ переводить арештування комуністів. Разом із ним арештовано його жінку Анну Корреа Верл, Гаролда Цепеліна та Луїса Мартина Джансона. Всіх їх заарештовано на підставі одного закону від стейтового Капітолю. В Лос Анджелесі одночасно арештовано Патрицію Бляв, також за комуністичну діяльність. Пізніше заарештовано ще трьох інших комуністів так, що їх число становить 7.

Адамс домагається 7,000 поліцистів для Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. — Комісар нюйоркської поліції Френсіс В. Г. Адамс заявив, що Ню Йорк наближається до того стану, коли весь він буде „громадою насильства і злочину", бо число поліцистів надто мале і вони не можуть з успіхом поборювати злочинність. Промовляючи через радіо й телевізійні станції, Адамс говорив про зріст числа поважних злочинів і хуліганства, коли вже навіть малолітні відважуються нападати на поліцію, а поважні громадяни не мають відваги виходити на вулицю ввечері й вночі. В своїй промові комісар поліції сказав: „Поки скінчиться ця серпнева ніч, хтось у нашому місті буде вбитий, хтось умре внаслідок злочинних дій, 27 наших жителів будуть злочинно нападені, три жінки будуть знасилувані, сорокам особам хтось украде авта, 31 особа буде пограбована". Адамс заявив, що в першій половині цього року кількість злочинів зросла на 11 відсотків супроти попереднього року. Місто має тільки 19,815 поліцистів, а потребує ще принаймні 7,000, щоб можна було з більшим успіхом поборювати злочини. Він домагався підвищити платню поліцистам, щоб здібні до цієї важкої і відповідальної праці люди мали охоту старатися про неї.

Передбачає лік проти пістряка

Лейк Плейсид. — Професор Медичної Школи при Університеті Джана Гопкінса д-р Едвард Г. Річардсон заявив на зборах членів міського клюбу, що вилікування пістряка буде можливе вже в найближчому м'а й бутньому. Ніколи досі, сказав цей професор, не було такого сконцентрованого змагання до того, щоб таки винайти успішний лік проти цієї недуги, „тому я переконаний, що вже недалекий час, коли буде винайдений такий лік, який з успіхом лікуватиме пістряк".

В АМЕРИЦІ

● Шкіпер данського корабля в порті Гобокен, Ню Джерзі, твердить, що він бачив „літаючу тарілку" завбільшки як місяць у повні. Це саме явище бачив не тільки він, але й капітан Вошоф, корабельний лікар, касир та молодший офіцер цього корабля.

● Д-р Луїс Бамамут винайшов прилад, яким можна безболісно вертіти діри в зубах. Тоненька голка вдарятиме 29 тисяч разів на секунду в зуб пацієнта, який зовсім не відчуватиме болю. Вона не калічитиме ясна, коли б через помилку лікаря потрапила у них, а не в зуб.

● 72 дівчини з організації „Армія Спасіння" відлетіли до столиці Норвегії Ослю, де проведуть десять днів у першому міжнародному таборі. Після того вони подорожуватимуть впродовж трьох тижнів по Европі, знайомлячись з діяльністю організації Армії Спасіння в Европі.

● Державний уряд посередництва праці в Ню Йорку (87 Медісон авеню) потребує робітників до Ісляндії, де вони зовсім не відчуватимуть літньої спеки. Потрібні на шість місяців такі робітники: бляхарі, електрики, оператори, конструктори, столярі і цементові робітники. Подорож туди й назад оплачує фірма.

● До Ню Йорку прибув посадник Царгороду д-р Фаретін Керім Гокай. У розмові з журналістами він сказав з усміхом, що тільки психіятр може розуміти теперішню світову політику. Д-р Фаретін Керім Гокай був психіятром впродовж 30 років, і братиме участь в Світовій Федерації в справах психічного здоров'я, яка починає свої наради 14 серпня в Торонто в Канаді.

● Нюйоркська біржа занотувала звишку ціни на бавовну внаслідок посухи в тих околицях, де їх управляють. Одна пака такої бавовни вже подорожчала від 25 до 85 центів в порівнянні з попереднім тижнем.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА НА СОЮЗІВЦІ — НОВИЙ РОЗДІЛ В ІСТОРІЇ У.Н.С.

Д-Р Л. МИШУГА ВІДКРИВ В ІМЕНІ ЕКЗЕКУТИВИ УНС ПЕРШИЙ КУРС УКРАЇНОЗНАВСТВА НА СОЮЗІВЦІ; Д-Р К. КИСІЛЕВСЬКИЙ І ПРОФ. І. БЛИЗНАК ВЕДУТЬ КУРСИ; 26 УЧАСНИКІВ ВЧИТИМУТЬСЯ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ, ІСТОРІЇ

В понеділок, дня 2-го серпня, започатковано на Союзівці, вакаційно-відпочинковій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах, новий розділ в історії цієї організації, зокрема в її культурній ділянці, відкривши там ці, вкаційно-відпочинковій оселі можливість навчання української мови, літератури, історії, географії та інших знань. У курсі, що триватиме повний місяць та складатиметься із 100 одногодинних лекцій, бере участь, покищо, 26 студентів, 15 дівчат і 11 хлопців, переважно тут народжених, з Дітройту, Шікаґо, Клівленду, Ню Йорку, Гартфорду та інших місцевостей. Між студентами — діти відомих діячів і піонерів УНС. Ведуть курси видатні наші педагоги, професори д-р Кость Кисілевський та п. Іван Близнак, а додаткові лекції матимуть д-р Л. Мишуга, проф. Кларенс Меннінг, д-р Ярослав Падох та інші.

У понеділок о год. 10-тій рано учасники першого курсу українознавства на Союзівці та деякі гості зібрались там у гарно прибраній та достосованій до цього спеціяльного завдання бібліотеці. Привітав їх від імені Екзекутиви та Головного Уряду УНС ред. Л. Мишуга, згадуючи окремо про прибулих на відкриття курсів, разом з батьками деяких курсантів, головного касира п. Романа Слободяна та головного радного п. Дмитра Шмагалу. Він теж представив курсантам їхніх учителів: директора курсів проф. Костя Кисілевського і проф. Івана Близнака, педагога. Нав'язуючи до думок, з яких зродилась в Головному Уряді УНС ідея курсів українознавства, д-р Л. Мишуга м. і. вказав, що курсанти матимуть нагоду кожного дня почути і пізнати багато дечого доброго, гарного і благородного про Україну, український нарід, його властивості, його творчість та його змагання — говорив д-р Л. Мишуга — потрібні вам, як добрим дітям українського роду, що вміють пошанувати чесне ім'я своїх батьків і тої славної України, з якої вони вийшли. Сьогодні з українського боку це сантимент, але з американського становища це конечність і обов'язок. Бо хто ж повинен сьогодні тут, в Америці, знати найбільше про Україну та вказувати американському народові на неї, як на найпевнішого і найвірнішого приятеля Америки та її волелюбних ідеалів, як не ті, в жилах яких пливе українська кров? Найбільший і найстрашніший ворог України є сьогодні теж і страшним ворогом Америки. В боротьбі з тим ворогом поклав український нарід мільйони жертв і хто повинен знати про це в Америці краще за тих, що їх з тими жертвами і героями в'яже спільність крови? Або, чи все ще мають писати для американців про велетнів української історії та української культури і перекладати їхні твори тільки письменники і вчені англосаської раси, як Конді, проф. Меннінґ, проф. Кірконел, мадам Сайфлай, Чемберлин та інші? А деж наші талани, наш дух і наш вклад? Український Народний Союз вірить, що він є між нами, є у нашій молоді. Треба його тільки розбудити, видвигнути та заохотити до пізнання і творчости. Це й є одною з головних цілей цих курсів" — твердив д-р Л. Мишуга, вітаючи курсантів окремо від голови УНС п. Д. Галичина, що сам був перешкоджений іншими обов'язками.

Від курсантів промовляла Олена Демидчук, складаючи УНСоюзові подяку за здійснення того, що завжди було мрією та програмою Ліги Української Молоді Північної Америки: курсів українознавства. Потім промовляв проф. д-р К. Кисілевський, висловлюючи признання УНСоюзові за цю благородну ініціятиву та запевняючи курсантів, що їхні педагоги докладуть усіх старань, щоб ці курси були успішні та що вони починають курси як приятелі молоді в тому переконанні, що закінчать його справжніми друзями.

Після інавґурації та спільної фотознімки, студенти почали працю від пізнання пляну науки, яка відбуватиметься щоденно від год. 8.30 рано до год. 1-шої пополудні, з домашніми зайнятями від год. 3 до 4-ої пополудні. Виховний надзір матиме проф. І. Близнак. Після індивідуальної конференції, поділено на два відділи, відповідно до їхнього знання української мови. В пляні курсів є 40 одногодинних лекцій мови та по 10 годин літератури, історії, географії і мистецтва, як теж 20 домашніх вправ. Передбачені теж дві публічні імпрези мистецької самодіяльности курсантів. На закінчення п. Я. Балабан від управління Союзівки поінформував курсантів про обов'язки зберігати реґулямін оселі. Вже в першому дні між студентами був помітний великий ентузіязм до їхніх нових обов'язків.

КОРЕЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ В НЮ ЙОРКУ

Д-р Сингман Рі, президент Південно-Корейської Республіки, вітає маси народу, що зібрались на його привіт здовж вулиць Ню Йорку. Президент Рі відбуває тепер свої відвідини по цій країні, постійно пригадуючи американському народові загрозу для вільного світу з боку злочинного комунізму.

Бунт ґватемальської армії проти „визвольних військ"

Ґватемала. — Невдоволена ґватемальська армія підтримала збунтованих військових кадетів, які збройно виступили проти т. зв. „визвольних військ" полковника Карлоса Кастілло Армаса, теперішнього тимчасового президента держави. Ця „революція" тривала тільки один день, і закінчилася перемогою кадетів і армії, бо Армас погодився на те, щоб негайно розпустити додому ті свої війська, які місяць тому помогли йому перемогти війська давнього режиму та стати головою нової військової хунти і президентом Ґватемалі. В цій боротьбі згинули 12 осіб, а 42 особи були поранені. Спочатку виступили тільки 120 військових кадетів, пізніше їх підтримали частини регулярної армії. „Визвольні війська" — ще й досі не були навіть у військових одностроях, але були добре озброєні, та вони не могли протиставитися надовше регулярній армії, що проти них виступила з гарматами й танками. В цьому швидкому замиренні важну ролю посередника відограв американський амбасадор Джан Е. Пюріфой, якому вдалося замирити військові частини. Про замирення видано комунікат, в якому є такі три головні пункти: 1. Уряд ґарантує, що не буде потягати до відповідальности збунтованих кадетів. 2. Уряд погодився негайно розпустити „визвольні війська". 3. Команда армії ґарантує, що вона піддасться під команду уряду. В столиці Ґватемалі відбулись демонстрації, головним чином жінок, на яких промовці хвалили „визвольні війська", і критикували збунтованих кадетів. Полковник Кастілло Армас негайно прилетів літаком із провінції до столиці, щоб взяти участь в мирному полагодженні конфлікту.

ЗДА відкинули польську ноту протесту

Вашингтон. — З'єдинені Держави відкинули ноту сателітської Польщі, в якій ця остання скаржилась, наче б американські літаки заатакували були в дні 26 липня два польські торговельні кораблі в околиці острова Гайнан на Південно - Китайському морі. Це мало статися в тому самому дні, коли американські літаки, що брали участь у розшуках за оцілілими з англійського пасажирського літака, збитого комуно - китайським летунством, були заатаковані комуно - китайськими машинами і дві машини збили. Польська нота жадала покарання винуватих і ґарантій, що такі дії не повторяться. Американський уряд, відкидаючи польську ноту, ствердив, що американське летунство взагалі ніякого корабля в той ані в наступні та попередні дні на тому морі не атакували і що тому польська нота є безпідставна.

Новленд домагається розірвати зв'язки з комуністами

Вашингтон. — Провідник республіканської більшости в Сенаті сенатор Вільям Новленд заявив, що він є за тим, щоб ЗДА перестали визнавати кожну комуністичну країну, включаючи і СССР, як якась країна відмовиться дати сатисфакцію за якийбудь випадок, подібний до того, який недавно стався з комуністичним Китаєм. Інші методи не дають задовільних наслідків, заявив Новленд, і тому треба ще спробувати цього нового засобу. Тепер треба більше думати над тим, щоб зірвати дипломатичні зв'язки з СССР, ніж це робив попередній демократичний уряд. На думку Новленда, користі з дипломатичних зв'язків із комуністичними країнами далеко менші від тієї шкоди, яку спричиняють комуністичні амбасади, що діють як центри комуністичного шпигунства у країнах вільного світу. — Новленд заявив, що він старатиметься, щоб зголошені генеральним прокуратором Гербертом Бравнеллом три протикомуністичні законопроєкти були вирішені ще на цій сесії Конґресу, зараз після того, як Сенат вирішить долю законопроєкту про фармерську програму.

Канада втрачає свою торговельну фльоту

Монтреал, Канада. — Канадійська торговельна фльота далекої плавби, яка колись стояла на четвертому місці в світі, постійно зменшується і втрачає не тільки своє світове значення, але навіть не може обслужити потреби своєї країни. Стан торговельної фльоти тривожить урядові й господарські кола Канади, які передбачають велику небезпеку під час війни, коли Канада не зможе послуговуватися американськими та англійськими торговельними кораблями. Канада потребу значно більшої торговельної фльоти, бо вона вивозить одну третю всієї своєї продукції, і робить це при допомозі чужих кораблів. Товариство Канадійських Власників Кораблів ствердило, що через брак державних субсидій багато кораблів перейшли на англійську службу. Голова цього товариства М. Дж. Анґус заявив, що під час другої світової війни Канада потребувала три роки, щоб розбудувати воєнну та торговельну фльоти і вишколити моряків. Тепер, каже він, напевно не буде стільки вільного часу на подібну розбудову й вишкіл. Високі кошти, страйки та брак міжнародної торгівлі привели до зменшення стану канадійської торговельної фльоти.

Американське авто викликало подив в Україні

Харків. — Американський дворічний „Шевролет" блакитного кольору викликає серед мешканців України не менше зацікавлення, як нововідкрита комета, — пише у своєму дописі до „Ню Йорк Таймсу" його московський кореспондент, який, користаючи з скасування давніших обмежень щодо права чужинецьких дипломатів і журналістів подорожувати по СССР, вибрався своїм автом у подорож з Москви на Крим через Україну. Це була перша така подорож автом, що її зробив в СССР будь-який чужинецький кореспондент впродовж останніх років. Його авто з 1952 року, „сідан" на 4 дверей, викликало в кожній місцевості, якою він переїздив, правдиву сенсацію: збиралися юрби народу, щоб оглядати авто, при чому як діти, так і старі люди виявляли цікавість: „З якої фабрики і з якого краю це авто і хто ним їде?" Американський журналіст скаржиться, що тільки шлях Москва-Харків-Крим і Москва-Менськ та хіба ще Харків — Ростов пригадують своїм якісним станом і виглядом американські шляхи. Державні бензинові стації стоять на віддалі 100 миль (150 км) одна від одної, з ручними ґазоліновими помпами, а готелі — на віддалі 150 миль, при ґазолінових стаціях. Найбільшим клопотом автомобільного водія на шляхах України вважає американський кореспондент навіть не селянські візки, запряжені в коні, а „цілі процесії гусей, що переходять шлях саме тоді, коли ви їдете ним".

АРАБСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТ — ПРЕМ'ЄРОМ В ТУНІЗІЇ

НОВОПРИЗНАЧЕНИЙ ПРЕМ'ЄР ТУНІЗІЇ ПЕРЕГОВОРЮВАТИМЕ З ФРАНЦІЄЮ ПРО САМОСТІЙНІСТЬ В УСІХ ВНУТРІШНІХ СПРАВАХ КРАЇНИ. — ЗАМИРЕННЯ В ОЧІКУВАННІ ОБІЦЯНИХ РЕФОРМ

Туніс. — Тагар Бен Амар, арабський націоналіст поміркованого напрямку, став першим прем'єром уряду в Тунізії, який має за завдання перевести переговори з французьким урядом на базі, що її запропонував сам прем'єр Франції, Мендес - Франс, під час свого несподіваного перебування в Тунісі минулої суботи. Цією платформою є проголошення самостійности Тунізії, з тим, що військові й закордонно політичні справи належатимуть надалі до відання Франції. Лідер націоналістичної партії в Тунізії, Габіб Бурґуїба, що його французи вивезли були й тримали спершу на віддаленому острові, а віднедавна перебуває інтернований в окремій віллі у центральній Франції, — видав заклик до своїх однодумців, щоб вони вплинули на загальне „перемир'я" в Тунізії. Шеф політичного бюра тієї партії, Монгі Сліп, що його місяць тому французи поставили під домашній арешт, — звільнений з-під того арешту негайно виїхав до Парижу, щоб нав'язати контакт з французьким урядом та старатися побачитись безпосередньо з інтернованим Габібом Бурґуїбою. Новий прем'єр Тунізії, який має тепер 67 років, є багатим земельним власником з високою французькою сільськогосподарською освітою. Від 1928 року він є головою туніської палати хліборобства. Його уважають приятелем Франції, проте від довгих років виступає рішуче за правом тунізців вирішувати суверенно всі свої внутрішньо-краєві справи. Від довгого часу вперше настав в Тунізії повний спокій, а суперечності до Марокка, де в останніх 48 годинах знову згинули 10 осіб наслідком атентатів і саботажів.

ЗДА піддержуватимуть кандидатуру Сіяму на Генеральній Асамблеї ОН

Об'єднані Нації. — Сіям дістав офіційне запевнення від З'єдинених Держав, що вони підтримуватимуть кандидатуру репрезентанта Сіяму, князя Вана Вайтаякона на президента найближчої Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, — заявив амбасадор Сіяму у Вашингтоні, Поте Сарасін. Це рішення З'єдинених Держав, та ще й публічне проголошення його, збентежило Голляндію, якої репрезентант, д-р ван Клефанс є також кандидатом на те саме становище і сподівався, з уваги на особисті клясифікації і на керівну ролю Голляндії в НАТО, підтримки від ЗДА. Рішившись підтримати кандидатуру представника Сіяму, З'єдинені Держави зробили це з уваги на надзвичайну ролю, що її Сіям має відіграти в обороні Південного Сходу Азії перед комуністичною агресією, — говорять вашингтонські коментатори.

„Невтральна комісія" для перемир'я в Індо-Китаї

Ню Делі. — Репрезентанти Індії, Канади й Польщі відбули в столиці Індії свою першу нараду, присвячену наложеній на них місії наглядати за додержанням умов перемир'я в Індо-Китаї згідно з прийнятими в Женеві постановами. Вони рішили, що Комісія буде складатись з представників названих трьох держав, як їх призначать дотичні уряди. Покищо комісія ще не уконституювалась, а тільки рішила вислати на другий тиждень 5 осіб до Індо-Китаю, для полагоди цілої низки технічних приготувань, як домівки, помешкань і т. д., і для нав'язання зв'язку з місцевою владою В'єтнаму, Ляосу і Камбоджі, а також із французьким управлінням і комуністичним В'єтміном. Повне засідання невтральної комісії разом з відпоручниками всіх названих заінтересованих сторін відбудеться в найближчому часі. У столиці Індо-Китаю Сайґоні поліція розігнала комуністичних демонстрантів, що в кількості до двох тисяч зібралися на вулиці на „параду миру" в зв'язку з входом у життя перемир'я.

„Прапорна війна" комуністів в Індо-Китаї

Ганой. — Індо-китайські комуністи розгорнули шалену пропаґандивну кампанію в північній частині В'єтнаму, яка має перейти під комуністичне правління, щоб спонукати в'єтнамців не втікати. Одним із засобів морального натиску на місцеве населення є масове вивішування — мабуть за одержаним тайним наказом від комуністичної верхівки — в'єтмінських прапорців над входовими дверима до всіх домів. В'єтнамська поліція здирає прапорці і в зв'язку з цим приходить до частих сутичок.

В СВІТІ

● Два канадійські бомбардувальники, стаціоновані в Німеччині, зударились над французьким містом Рімсдорфом в Ельзасі. Згинули обидва пільоти й три цивільні особи в домах, на які впали літаки. Три доми загорілись.

● Комуністичний атентатчик стрілив до Вільгельма Везенера, колишнього директора східньо - німецької залізниці, що в 1949 році втік до Західнього Берліну. Стріли не поцілили, атентатчик утік. Везенер заявив, що атентат на нього стоїть, мабуть, у зв'язку з утечею Отта Иогна, бо комуністи, мовляв, бояться, що він, Везенер, добре знайомий з різними комуністичними достойниками, „знає забагато" про сенсаційну втечу Иогна.

● У Парижі введено нові строгі приписи для автомобільної їзди, при чому заборонено трубити з будь-якої причини. Визначено точно випадки, в яких вільно водіям затрубити, наслідком чого паризькі вулиці стали раптом „німі". Остання неділя була „чорною" для водіїв, які масово діставали поліційні кари.

● В Гірошімі в Японії посвятять і віддадуть до вжитку вірним в найближчу п'ятницю нову римо - католицьку церкву, збудовану коштом 280,000 дол. Попередня церква згоріла після скинення на місто атомової бомби. Тоді то, в 1945 році, нарох цієї церкви, француз Ляссаль з Чину Єзуїтів, був ранений, але ще встиг врятувати 4 японців, за що дістав японське громадянство.

● Румуни звільнили з в'язниці Августина Паху, 84-літнього римо - католицького єпископа, якого в 1951 році засудили були на 18 років „за шпигунство і зраду". Офіційним мотивом звільнення є стан здоров'я старого владики.

● П'ять осіб згинули в Парижі наслідком натиснення ґудзика від дзвінка при вході до помешкання. Одна старша незаміжня жінка, з розпуки після смерти своєї сестри, відчинила ґазовий курок у своєму малому помешканні. Сторож занюхав ґаз і викликав пожежну сторожу. Один із пожежників задзвонив до помешкання, але, при натисненні ґудзика, постала іскра, яка спричинила вибух ґазу, що вяповнював помешкання. Згинули обидва пожежники, сторож, жінка в помешканні і одна сусідка. Згорів дім і ще 15 осіб було ранених.

СВОБОДА SVOBODA
Українська щоденна часопись UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІДНОВЛЕННЯ ВОЛІ І НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Конґресмен Т. М. Махровіч, демократ з Мишиґену, вніс у Палаті Репрезентантів резолюцію ч. 663 в справі відновлення вільної та незалежної Польщі. Маємо під рукою те число Конґресового Рекорду, де є заява кількох конґресменів, демократів і республіканців, що підтримали ту резолюцію, яка відноситься не тільки до поляків, але й до інших народів, що опинилися під комуністичним терором. До цієї резолюції конґресмен Фіґен зголосив поправку, в якій виразно, на ім'я згадав також Україну та інші країни в Европі й Азії, що повинні бути визволені з-під большевицького ярма і стати вільними та незалежними. Конґресмен Махровіч, як внескодавець, прийняв цю поправку.

Ми, річ ясна, не маємо нічого проти резолюції конґресмена Махровіча в справі відновлення вільної й незалежної Польщі. Можемо навіть висловити побажання, щоб вона якнайскорше здійснилася. Тим більше, що конґресмен Фіґен долучив до вільної й незалежної Польщі також і Україну, яка повинна стати вільною і незалежною в такій самій мірі, як і Польща, на що конґресмен Махровіч дав свою згоду. Проте ми також не можемо закривати очі на польську кампанію в справі відновлення Польщі з давніми границями на сході. Коли поляки говорять про „відновлену Польщу", то в їх розумінні це Польща з західньо-українськими землями, тими, що до 1939 року були під Польщею; це бодай „Польща зі Львовом". Цього факту не можемо іґнорувати. Тому, в якій „спілці" ми не були б в Америці у боротьбі з московсько-комуністичним імперіялізмом, не можемо забувати також і за польські імперіялістичні зазіхання, зокрема тоді, коли про такі речі мова в Конґресі, і то як про напрямні політики З'єдинених Держав. На конґресменів польського роду натискають польські шовіністи, щоб вони боронили східніх границь „передвоєнної Польщі". Але резолюція в справі вільної й незалежної Польщі, яку вніс конґресмен Махровіч, повинна бути не тільки для добра польського народу, але й для добра Америки та світового й справедливого миру, до якого вона змагає всюди, в тому числі й на сході Европи. Польські шовіністи не повинні б думати, що ще й до наново визволеної Польщі буде хтось посилати виекіповане у Франції за американські гроші нову армію ген. Галлера, щоб чужою зброєю і підступом знов загарбувати Львів та західньо-українські землі для Польщі. Та чи таке взагалі було б можливе? Тому саме треба нашим політичним чинникам поговорити з конґресменом Махровічом одверто й ясно, як він розуміє свою резолюцію в справі вільної й незалежної Польщі. Отже є він за Польщу зі Львовом, чи ні?

Поза тим застереженням, ми можемо щиро підтвердити ті арґументи, що їх подано в заяві конґресменів, які підтримують резолюцію Махровіча. Ці арґументи — це ясне виложення американської політики в тому розумінні, що вона є проти комуністичної експансії й за відновленням волі й незалежности народів центральної й східньої Европи. Конґресмен Фіґен поширив це теж і на різні азійські народи. Визволення тих народів — це підстава для миру і безпеки в світі. Це сказано від імені американського народу. Заява добачає в сильній Америці єдиний рятунок для поневолених народів, а в самих народах — найкращих і найвірніших приятелів Америки, природних союзників. Ці народи мусять знати, що їх визволення є перманентною ціллю політики ЗДА, яка буде здійснюватись, як тільки настане відповідний для цього момент. Конґрес уже не раз виявляв симпатії до поневолених народів, але тепер треба вже виразно виявити, що ціллю закордонної політики ЗДА є відновлення волі й незалежности тих націй. Що це конечне, переконались ті члени Конґресу, які недавно переслухували в Европі сотні очевидців, втікачів з комуністичного пекла. Це вони заявили членам Конґресу, що поневолені народи ждуть на виразну політичну заяву збоку ЗДА про їх визволення і незалежність. Як заявив конґресмен Медден, усі „патріотичні американці повинні погодитись з такою резолюцією" і з таким домаганням поневолених націй.

В 40-ЛІТТЯ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

В дні 28 червня 1914 року, в городі князя Льва, на площі „Сокола-Батька", зібралися десятки тисяч українського громадянства, а зокрема молоді, зорганізованої в „Січах" та „Соколах". Представники церковного та політичного українського світу дивилися, повні національної гордости, на стрункі лави рідної молоді. І нікому з приявних не спадало на думку, що доля судила саме цій молоді, вже за місяць після цієї величавої маніфестації, зібратися знову, але на те, щоб вперше від часу, як полки Мазепи змагалися за волю України, після століть неволі, стати з крісом в руках на кривавий змаг з тим самим ворогом — Москвою.

Підкарпатське місто Стрий перетворилося у вимріяну Запорозьку Січ, куди поспішали тисячі й тисячі українських юнаків та юначок. І це був початок здійснення віковічних мрій українського народу, це формувалася українська збройна сила, Українські Січові Стрільці. А та українська молодь, яка мусіла служити в рядах австрійської армії, вернувшися по розвалі Австро-Угорщини на рідні землі, була не тільки зав'язком, але й творцем Української Галицької Армії. З рядів цих обох українських військових формацій вийшли борці, зорганізовані в УВО, а згодом в ОУН.

Дата 28 червня 1914 р. і початок першої світової війни в місяць пізніше, — це зворотна точка в історії не тільки Европи, але і цілого світу. Згаданого червневого дня падає в столиці Боснії Сараєві наслідник австро-угорського престолу, Франц-Фердинанд, та його дружина Софія, від револьверових куль, випущених сербським націоналістом, 17-літнім Гаврилом Прінчіпом. Переведене в цій справі слідство та знайдені пізніше документи ствердили, що централя змовників перебувала в сербському генеральному штабі, а душею змови був російський посол в Белграді. І коли Австрія вислала Сербії ультимат, то в Красному Селі біля Петербургу зібралася російська коронна рада, яка винесла постанову: „підтримувати Сербію, навіть якби це мало привести до мобілізації та війни". Немає ніяких сумнівів, що першу світову війну спровокувала Москва. Рахунок Москви ішов в двох напрямах: Москві була не на руку українська та польська ірридента в межах Австрії, а що важніше — господарська експансія центральних держав, передусім Австрії та Німеччини.

Було б хибним думати, що цю війну викликали провідні державні мужі. Не малу ролю грали тут політичні фактори великодержав, їх спосіб думання у відношенні до менших держав та національних меншин. А далі, зростаюча національна свідомість поневолених чи напівпоневолених народів, а у відповідь на це — посилений імперіялізм великодержав та реакція національних меншин витворили таку напружену ситуацію, що будь-яка іскра могла бути причиною всепсвітньої пожежі. При цьому треба сказати, що деякі великодержави використовували менші народи, посилюючи їх самостійницькі прагнення, а тим часом гнобили та поневолювали в своїй державі національні меншини. Зокрема російська пропаґанда, ведена під покришкою панславізму серед сербів та чехів мала на меті підкопати державну структуру Австро-Угорщини.

Могло здаватися, що після закінчення першої світової війни та після укладення мирових договорів, вийшла Европа, а з нею і цілий світ на шляхи мирного життя. Однак саме ці т. зв. мирові договори були нічим іншим як вістуном нових збройних зударів. В них знехтувано майже з-правила т. зв. 14 точок Вилсона. Національні меншини опинилися в ще гірших обставинах, як було до війни. А вже небувалий шовіністичний імперіялізм виріс в Совєтах, спертий на „науці" Маркса та Леніна. А вже найбільш дошкульно відчула його українська нація.

І коли порівняти формування державних структур після першої світової війни і зв'язані з цим мирові та інші договори з мировими та іншими договорами після другої світової війни, аж по сьогоднішній день (Корея, Індо-Китай), то на перший плян вибивається брутальний імперіялізм зі сторони московського імперіялізму, жертвою якого падають мільйони людей (в останніх днях 12 мільйонів індо-китайців). І коли вільний світ піде далі шляхом конференцій, торговельних договорів, культурних зближень і т. п. з московсько-комуністичним світом, то тоді роки цього вільного світу почислені. При цьому виявляється, що саме народи, які звикли при кожній нагоді вихвалятись своєю волелюбністю, навіть не кліпнувши оком, віддають рівночасно величезні простори територій та мільйони людей, в неволю московсько - комуністичного імперіялізму.

І як сорок років тому політична атмосфера Европи була насичена вибуховим матеріялом, і будь-яка іскра могла його запалити — так виглядає ситуація і сьогодні, з тією тільки різницею, що ця атмосфера охоплює вже не тільки Европу, але цілий світ. Питання тільки, коли і де ця пожежа спалахне. Нам вона не страшна. Бо за нами традиція крови, яку в нових листках нашої історії створили Українські Січові Стрільці в першій світовій війні, і яка через УГА, армію УНР, ворожі тюрми та заслання, 1-у Українську Дивізію та УПА продовжується аж по сьогоднішній день.

Нестор

Д-р Дмитро Бучинський

PLUS ULTRA

(Надіслане з Еспанії)

Коли людина чи громада стає перед лицем питання чи фізичного завдання, якого не може перемогти ні людський розум, ні людська сила, тоді говорять: неможливо, „нон плюс ультра!" Це „неможливо" не завжди в нашому житті діє позитивно, хоч є речі, перед якими німіє людська мудрість і в'януть людські фізичні сили, бо часом цього „неможливо" ми надуживаємо; дуже часто воно в'яже наші духові й фізичні сили в таких випадках, коли в'язати їх не повинно. Дійсно, є люди й народи, духові силачі, що для них, як висловився один з наших поетів, „повних замірів, мрій і думок — по коліна глибоке є море", для них не існує „нон плюс ультра", а противно — „плюс ультра", що можна перекласти словом — вперед, геть всякі перешкоди, геть неможливості.

Обидва ці латинські вислови практичне застосування, чи може краще історію і практично-життєве застосування мають на еспанській землі. Перше, старе „нон плюс ультра" давно відмерло; друге, модерніше „плюс ультра" — донині живе реально в еспанському народі, а щоб про нього нарід не забував, то ці слова вплели, складовою й есенціяльною частиною, в державний герб Еспанії.

Перший вислів, напівмітичний (говоримо напівмітичний, бо в міті, що його згадаємо, є трохи історичної правди — ДБ), прийшов на еспанську землю разом з римською інвазією; другий — це витвір сильного й нескоримого еспанського духа, це вираз відвічної боротьби за свою власну правду — поминаючи, що ця боротьба також мала форми кривд і знищення, грабежу й поневолення, — за життя вільної людини на своїй землі; це клич еспанських „конкістадорів" — відвойовників рідної землі і завойовників чужої.

Згідно з старориманським переказом, Геракл, син Зевса, роздер місток, що сполучав Европу з Африкою, і насолоджувався прекрасним видом, як води Атлантійського океану через скелі Ґібральтару перекочувалися в Середземне море. Римляни, закріпивши своє панування в Еспанії, там, де сьогодні пристань Кадіз, збудували на двох колонах святиню, в якій стояла цирозолота статуя божка. За одною версією переказу, статуя зображала самого Геракла, а за другою, це був бог морських вод, Нептун. На одній колоні був напис „нон плюс", а на другій „ультра". Він означав, що там кінчилася римська імперія, а також кінець світу. Реально — там кінчився старий світ, останній поріг землі, а далі починалося безмежне царство Нептуна, бога морських глибин і просторів.

Ще й нині простолюддя вірить, що в погідний сонячний день, під час великого відпливу, на морському дні біліє мармур колон святині Геракла чи Нептуна.

Історія каже, що в 1145 році один з арабських адміралів забрав із святині золоту статую, а саму святиню наказав зруйнувати.

Одначе, традиція, „нон плюс ультра" жила аж до 1492 року.

Того року непокірний еспанський дух, що його репрезентував Крістобаль Кольон (з-латинська Христофор Колюмб, — ДБ), відкрив новий світ, нову землю — Америку. До речі, леґенда, нібито Кольон був італійцем з Ґенуї — не згідна з історичною правдою. Крістобаль Колюмб — народженець правдоподібно, Монсеррату в Катальонії, а цілком певно він катальонець. Він знаменитий моряк, астроном, математик і географ. Повалити пересуд „нон плюс ультра" — це була мрія його життя, але він не мав грошей, щоб її зреалізувати. Ще перед своєю подорожжю в Італію, де шукав фондів на будову фльотилії, він звертався за матеріяльною допомогою до еспанської королівської пари Ізабелі й Фердинанда Католицьких, але вони були в боротьбі з арабами й відмовились фінансувати його подорож. Щойно по прогнанні арабів і здобутті останньої арабської твердині Ґренати в 1492 році, королева Ізабеля віддала Кольонові всі свої прикраси-дорогоцінності, за які він міг зреалізувати свою подорож. Віра Ізабелі в ідею Кольона — це перший крок до заперечення традиційного „нон плюс ультра", це перше практичне заперечення пересуду, бо Кольон своєю подорожжю перекреслив його, хоч дійсно не їхав відкривати Америку, але вірив, що на Гераклевих чи Нептунових стовпах світ не закінчується.

Глибоко помилявся б той, хто сказав би, що сама подорож Кольона і внесення малозначних слів „плюс ультра" у державний герб — це припадковість (припадковість це саме відкриття американських островів і континенту, — ДБ), чи, як висловився один з чужинців, „пушистість еспанська", бо це еспанська реальність, що жила в її духовості ще далеко до появи Кольона і перед переказом про Геракла.

„Плюс ультра" — це фактично суть і зміст еспанського життя і, коли б не воно, то можна б ставити під сумнів усе історичне життя Еспанії, можна б припускати, що нарід був би не мав сили видержати чужих тисків і можливо, розплився в чужих інвазіях. „Плюс ультра" — це довга й стара історія еспанського народу, це духова й матеріяльна культура, це сама еспанська земля та її нарід, що над ними перекотилися стільки страшних бур, стільки напасників закріпляли на ній свою владу, що дійсно треба дивуватись, де цей нарід черпав свою силу.

Незаперечне, що фізичні сили цього народу в силі його духа, у вірі в силу того духа, у вірі в своє „плюс ультра".

Коли вчитуємось в історію долі цього народу, замріяного ідеалами Дон Кіхота, перед нашими духовими очима пересуваються образи нашого минулого. Ми також мали своє „плюс ультра" — „за Руську Землю", „за княжу славу", „за християнську віру й волю народу", „Бог і Батьківщина". Це було те дороге наше намисто, з якого прецінні перли ми розсипали по цілій нашій історії, а вибирали їх чужі круки й гайвороння. Проф. д-р О. Кульчицький назвав ув одній своїй статті Еспанію „бальконом Европи". Це не таке вже фантастичне порівняння, коли розважити, що Европа сьогодні — в духовій декаденції. Ця декаденція досить сильно зачіплює і Еспанію, але однаково тут ще віє іншим духом, багато здоровішим, як повіває по цілій Европі, — московською гнилизною.

Наш український бальком Европи, це наше „нон плюс ультра" поза свої межі, лежить в руїнах не тому, що на нашій скривавленій землі експериментували „політику спаленої землі" Сталін і всі його попередники в Кремлі, починаючи від Боголюбського, через Варшаву й Берлін, а тільки тому, що в нас у відповідних історичних моментах не ставало духової сили цього еспанського „плюс ультра!"

Еспанський нарід пережив усі свої упадки, не користуючись ласкою і милосердям ворогів, не тому, що дехто з його поневолювачів був культурніший, а тільки тому, що в кожному випадку він надіявся на свої власні сили, в кожному випадку його дух підносив його на висоти „плюс ультра!"

Те, що часто неознайомлені чужинці називають в Еспанії донкіхотством у неґативних формах і значеннях, ці еспанські контрасти, — це власне живі плоди духовости еспанського народу, що своє коріння глибоко запустила в народній організм, є твором самого еспанського духа, непереможного й нескоримого — „плюс ультра!"

ВИШИВКИ НА ЕКСПОРТ

Домашній промисл, представлений ручними вишивками, розвинувся до торговельних розмірів на Філіппінських островах з хвилиною, коли ці острови усамостійнено і прилучено торговельними договорами до З'єдинених Держав Америки. Звільнені від мита вироби домашнього промислу, перебувши в обидві сторони 20,000 миль дороги, принесли філіппінським жінкам минулого року понад 9,000,000 долярів заробітку. У попередньому, 1952-му році цей заробіток становив 7,000,000 долярів. Це — знак, що ЗДА практично заінтересовані ручними вишивками. З другого боку, це — свідоцтво, що навіть примітивний домашній промисл, при допомозі відповідної організації, можна поширити до великих розмірів, не зважаючи на те, що машинова продукція давно випередила ручну продукцію.

На ділі, філіппінці не мають власного народного виробництва. Як твердить економіст Брендан М. Джонес, який вміщує свої статті у бизнесових частинах недільних видань великих американських щоденників, це були еспанці, що поширили свої вишивки на Філіппінах ще 300 років тому і дали засову для теперішнього добробуту збіднілих селянок новоствореної республіки. Отже філіппінські вишивки це — продукт Старого Світу, вдосконалений старанною працею і вродженими талантами горем прибитих жінок. Коли підприємливі американці звернули пильну увагу на невідомі їм мистецькі вироби, вони теж придумали способи використовувати їх для модерних цілей, у першу чергу при виробі дитячого одягу.

Власники американських крамниць, які здавна спеціялізувалися в продажу ручних вишивок різних народів для прикрас одягу і домашньої обстанови, попали на думку перетворити цю дрібну „мануфактуру" на справжню індустрію. На Філіппінах цей промисл, після сімох років невпинних змагань, становить 15 відсотків річного бизнесу країни.

Організація полягає в тому, що американські підприємці експортують до Філіппін, віддалених на 10,000 миль від осередків ЗДА, матеріял, з якого викраюється наперед запланований дитячий одяг, відповідно його витинається в означених місцях для вишивок, сортується сотнями тузенів, залежно від якости, і розсилається по філіппінських селах. Жінки й дівчата, а подекуди й, пристаркуваті чоловіки, перебирають ці речі в різних кількостях від місцевих аґентів, гаптують їх чи вишивають за взірцями, витисненими на скроєному одягу, і звертають аґентам.

Одначе, цей процес не такий простий. На вишивання чи гаптування, звичайно металевими нитками, згідно з еспанською традицією, треба два-три місяці. Очевидно, що робітниці, водночас із прикроєним одягом, мусять дістати й нитки та, інші потрібні прилади до вишивання. Коли все це готове, воно приходить до фабричної установи в місті Маніля, звідки, після перевірки роботи, відсилається робітницям платню. Таких підприємств у самій Манілі нараховують до двадцяти. Прикроєний одяг підприємства розвозять і потім забирають його автобусами.

Коли вишиті речі приходять до фабричного центру, щойно тут починається те, що називається „продукцією", яка охоплює п'ять ступенів, після чого вона відбуває нову 10,000-милеву дорогу до ЗДА. Після повороту до Америки треба для цих виробів знайти ринок збуту. Одначе підприємці, які розвивають роботу філіппінським жінкам вже про це подбали. Вони кажуть, що філіппінські жінки заробляють повних сто відсотків, тобто мають повну заплату за свою працю, беручи до уваги дешеву життьову стопу на Філіппінах. Все ж таки ці вироби продаються значно дешевше в Америці, ніж вироби, які приходять з інших країн, хоч підготова, пересилка в один і другий бік та достава до осередків збуту мусять бути враховані у продукцію.

Оці спостереження гідні уваги нових іміґрантів головно жінок, що прибувають у старшому віці до Америки з европейської скитальщини. Також вони гідні уваги фахових швачок, що переходять на старечу пенсію, якої не вистачає на прожиток. Коли оплачується підприємцям висилати матеріяли на обробку аж до далеких Філіппін і звідти привозити їх на американський ринок, то меткі нові американці можуть з легшим вкладом праці використати хист жінок для масового поширювання українських і інших вишивок та гаптів серед місцевого населення, яке постачатиме головну силу покупців на такі речі.

Іван Гончаренко

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ НАШИХ ДІТЕЙ В НОВИХ УМОВИНАХ

(5)

(Закінчення)

А ось другий випадок. Син учиться в школі. Йому вже 17 років. За якийсь непослух батько побив його. Хлопець пішов у поліцію і подав на свого батька скаргу. На суді запитали хлопця, чи він хоче надалі жити з батьком? Син відповів, що хотів би бути разом з батьком, але при умові, щоб він його більше не бив. Не знаю, чи зрозумів батько хибність своїх „виховних метод", але порозуміння між ними нема й досі: живуть разом, але як чужі, може, й вороже настроєні люди. Маємо родинну драму і хто скаже, що винен тут батьки?

І ось насувається питання виховання дітей. Це питання особливу вагу має саме тут, в умовинах передової демократичної країни.

Основою всякого виховання є моральний зв'язок між вихователем і вихованцем. Цей зв'язок базується на авторитеті виховника, на довір'ї й переконанні, що все, що він робить для свого вихованця, є добре, корисне й справедливе. І це завжди повинен мати на увазі виховник, дбаючи про зміцнення того морального чуття. Але бувають моменти, коли цей моральний зв'язок не діє, хоч би й тимчасово (на те може бути багато різних причин). І ось тоді виникає потреба кари.

В педагогіці розрізняють кари морального впливу і фізичного. Перші спрямовані на те, щоб збудити моральне почуття в дитині, почуття вини і сорому перед авторитетним виховником. Це почуття може бути у різних дітей гостре й глибоке і є радикальним засобом для виправлення дитини. До таких кар належать: а) пригадування дитині про її недобрий вчинок чи невиконаний обов'язок, б) догана, спочатку сам-на-сам, а потім і в присутності інших, в) позбавлення якоїсь приємности (прогулянки, гри, відвідування кіна тощо). Фізичне покарання то є побиття дитини чи ставлення її в куток (на коліна чи стоячи), як то часто практикувалось у старих школах. Фізичне покарання спрямоване на те, щоб викликати фізичний біль. При цьому моральне чуття у винуватця, якщо й збуджується, то воно заглушується фізичним стражданнями.

Відомий російський педагог Пірогов розрізняє три моменти в покаранні. Перший момент — помста виховника зі злоби на свого вихованця. Це є прояв еґоїзму виховника, який хоче цим ніби компенсувати себе за те, що його вивели з рівноваги. Отже, тут на першому місці інтереси виховника, а не вихованця. Другий момент — намагання викликати почуття сорому. І нарешті, третій — залякування. Оцей третій момент з морального боку не є певний: він може привчити до обману, хитрости, розвинути потайливість. До деякої міри він може бути ефектовним лише для дітей слабодухих. У педагогіці нема одностайного погляду щодо заходів фізичного впливу. Противники його вказують на те, що такі сильні заходи, як биття, понижують людську гідність у дитині, можуть викликати в ній почуття меншовартости та розвинути неґативи, які щойно згадувались вище. Деякі педагоги тієї думки, що бувають моменти, коли трудно обійтися без фізичних покарань, лише треба користуватись ними „розважливо і справедливо".

В наших умовинах треба бути особливо обережними щодо стосування фізичних покарань. Діти наші добре знають (хоч би від своїх шкільних товаришів), що закон стоїть на охороні їх людської гідности, що їх ніхто не сміє бити. Ми, батьки, в переважаючій більшості, не знаючи добре англійської мови, до деякої міри стоїмо осторонь навколишнього життя, тоді, як наші діти поринають в нього. Щоб мати вплив на своїх дітей, щоб зберегти їх для себе і свого народу, потрібно особливо дбати про інтимно-родинний зв'язок зі своїми дітьми. Тоді будемо знати, чим вони живуть, що їх цікавить і тоді охоронимо їх від неґативних впливів.

В тому, що діти у своєму моральному рості можуть мати „зриви", які проявляються різними переступами, нема нічого дивного. Це є звичайні речі. Ми, батьки, повинні добре усвідомити ту істину, що причиною оцих дитячих переступів, здебільшого, є ми самі, бо занедбуємо свій обов'язок перед дітьми, неуважні до них, не цікавимося їх часно не приходимо їм на допомогу. Згадуваний уже педагог А. Макаренко каже: „Зростання і виховання дітей — це велика, серйозна і надзвичайно відповідальна справа, до того ж вона трудна. Коли ви породили дитину — це значить довго наперед у майбутньому віддали їй свою увагу, свою волю й свої думки".

Зробимо висновки:

1. Основою виховання дітей (та й взагалі молоді) є родина.

2. Громадські організації, які займаються справою виховання дітей, мають другорядне, допоміжне значення.

3. Природний закон материнства вимагає від наших матерів присвятити себе виключно родині, а в ній — вихованню дітей. Для цього вони повинні бути звільнені від праці на фабриках чи деінде.

4. Поліпшити справу виховання можна тільки тоді, коли до виховних проблем збудимо увагу і зацікавлення всієї нашої громадськости.

5. Для цього потрібно влаштовувати публічні доповіді на виховні теми, а по доповідях — широкі змістовні дискусії.

6. Виховники повинні знати, хоч елементарно, шлях психічного розвитку дитини. Для цього рекомендуємо книжку проф. І. Сікорського — „Душа дитини".

7. Організувати видавництво дитячого журналу, а в ньому давати поради батькам, як виховувати дітей.

8. Не рекомендуємо батькам вживати фізичних покарань. Це є надто ризикований засіб.

Треба твердо пам'ятати, що добра атмосфера у родині, злагода, взаємопошанування — є запорукою доброго виховання дітей.

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 70 тисяч членів, є такою передовою народною установою американських і канадійських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імені. Бо належати до УНСоюзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ НЕ ПЛАТИТЬ АМЕРИКАНЦЯМ ВІДШКОДУВАННЯ

Гонг-Конг. — Місцева преса заявляє, що, хоча комуно-китайський уряд перепросив Англію за зістрілення її пасажирського літака й висловив готовість заплатити відшкодування за літак, а також родинам загинулих і раненим, проте ця заява не стосувалася трьох вбитих і трьох ранених американських пасажирів. Від квітня 1950 року трапились вже 5 таких інцидентів з комуно-китайськими піратами. Впродовж того часу китайські комуністи знищили 6 американських літаків і вбили 44 особи летунського персоналу. Уряд ЗДА заявив, що відкинення комуністами американської ноти не означає припинення дальших заходів. Американська нота домагалася м. ін. відшкодування за трьох убитих і трьох ранених американців.

ЩО ТРАПИЛОСЯ З Д-РОМ ЙОНОМ?

Не тільки Західня Німеччина, але дослівно цілий світ переживає в останніх днях чималу сенсацію: щез д-р Отто Йон (Dr. John), шеф західньо - німецького уряду політичної безпеки — простіше, західньо - німецької політичної розвідки. Це напр. так, якби колись давніше був щез з Москви Берія, або сьогодні Круглов.

Д-р Йон урядував постійно в Бонн, зглядно у Вісбадені, але впродовж цілого тижня, приблизно в часі від 15 липня, перебував разом з дружиною в зах. Берліні, в одній віллі, в Грунвальді. Вівторок, дня 20. 7. під вечір, д-р Йон відвідав при Уляндштрассе свого доброго знайомого, хірурга, д-ра Вольфганга Вольґемута. Около год. 9-ої увечері д-р Йон і д-р Вольґемут всіли на вулиці Курфюрстендамм в таксівку і разом казали себе завести до східнього Берліну, у совєтській зоні. Від того часу д-р Йон не повернувся до зах. Берліну і до дружини — а тепер світ розв'язує загадку: схопили його підступом, а може і силою большевики, чи можливо — перебіг він на большевицьку сторону добровільно?

Маємо перед собою щось в тому роді, як була справа українського Крутія, одначе у значно ширших вимірах і напевно з куди поважнішими наслідками. Д-р Вольґемут залишив в себе дома записку, з якої виходить, що він, Вольґемут, вже не повернеться до свого помешкання при Уляндштрассе, і дав адвокатові „Х" повновласті зайнятися його маєтковими справами. Про д-ра Йона Вольґемут написав: „Йон не бажає повернутись до західнього сектора. Він мав у Шаріте (східньо - берлінська лікарня, в якій крім своєї приватної практики в західньому Берліні, працював д-р Вольґемут) розмови з своїми східньо - берлінськими колеґами".

Зах. - німецьке міністерство внутрішніх справ у Бонн початково видало комунікат, в якому висловлено здогад, що д-ра Йона „упровадили" большевики. Всупереч цьому в четвер, 22. 7. 1954. р., західньо-берлінська президія поліції видала комунікат, який висловлює з певністю, що д-р Йон перейшов добровільно до большевиків. Не зважаючи на те, зах.-нім. міністерство внутрішніх справ все ще тримує погляд, що д-р Йон не перейшов добровільно.

Одначе є чимало признак, які ставлять постать д-ра Йона у дуже сумнівне світло. Наприклад, за час свого 8-дневного побуту в зах. Берліні, д-р Йон казав собі предкласти до вгляду основні акти тутешнього відділу політичної безпеки, в яких студіював цілими днями. Ніяких актів з собою не брав, ані навіть не робив записок, але мав історійно добру пам'ять. Тепер урядовцям цього уряду в зах. Берліні дослівно мороз ходить по шкірі, бо особливо в зах. Берліні збігалися всі нитки зах.-німецької розвідки про східній Берлін і совєтську зону, а також зберігалися списки зах.-німецьких аґентів на совєтській стороні, сітка зв'язку, шифри, коди і т. д.

В цілком новому світлі виглядає тепер відоме вже від довшого часу близьке знайомство між д-ром Йоном і д-ром Вольґемутом. Останній був знаний з своїх комунофільських наклонів. Знайомство між ними було раніше інтерпретоване в той спосіб, що д-р Йон „витягав" дані від Вольґемута; тепер виходить, що було навпаки.

Минуле д-ра Йона є знамення. Сьогодні йому 44 роки. В 1937 р., ще як молодий юрист він став синдиком великого нім. летунського товариства „Люфтганза", що йому допомогло нав'язати широкі міжнародні знайомства. Від 1938 року був він у постійному зв'язку з шефом німецької контрозвідки, адміралом Канарісом, а цей знову стояв близько до групи протигітлерівських змовників, які готовили протирежимне повстання й виконали невдалий атентат на Гітлера, дня 20. 7. 1944 р. Д-р Йон був активним учасником змови, тільки з трудом щасливим випадком уникнув арешту і страчення і втік літаком до Мадриду. Звідсіль втік до Портуґалії, а далі до Лондону, де до 1949 року виконував авдокатську практику. Існує версія, що при обсаджені поста уряду політичної безпеки втішався британською підтримкою.

На даний момент існує аж шість різних версій довкола тієї події. Ось вони:

1. Дра Йона підступом, а потім насильством заволікли до східньої зони большевицькі аґенти, подібно, як це зробили перед двома роками з видатним антикомуністичним діячем, д-ром Лізе.

2. Д-р Йон став жертвою взаємної заїлої конкуренційної боротьби різних західніх служб безпеки й розвідчих аґентур.

3. Д-р Йон, який 20. 7. 1944 року був однією з найбільш визначних фіґур у протигітлерівському русі спротиву, став жертвою помсти старих аґентів і урядовців ґештапо, які сьогодні працюють для большевицьких, східньо - німецьких установ безпеки і розвідки.

4. Д-р Йон перейшов на східню зону під впливом сильних психічних депресій, зокрема під впливом алькоголю.

5. Д-р Йон був шантажований большевиками після того, коли їм пощастило найти компромітуючі його акти ще з гітлерівських часів.

6. Д-р Йон у погоні за інформаціями зі Сходу попав до рук д-ра Вольґемута, або інших аґентів большевицької ССД, які його обезвладнили і заволікли.

Тільки будучність виявить — яка є правда. Істотне є одначе ось що: добровільно чи силою большевикам попала до рук таки дійсно велика щука. В зах. - німецькому уряді політичної безпеки збігалися нитки, справи, акції й інформації, про ширину й глибину яких мало хто здає собі якслід справу. Все це має для большевиків величезне значення і відкриває перед ними таємниці, до яких не дійшли б навіть найбільшими фінансовими вкладами, або подрібною розвідчою роботою. Як і не може бути інакше, в боротьбі з аґентурою і інфільтрацією большевизму уряд д-ра Йона мав тісні стосунки з дотичними американськими, британськими й іншими чужинецькими колами, з якими була встановлена співпраця. Багато дечого з цього тепер „сипле ться". Тепер Зах. Німеччина мусітиме відбудовувати свою цілу службу безпеки і політичної охорони від самих підвалин, якби ніколи нічого не було. У зв'язку з цим настрій урядових кіл у Бонні є сьогодні росто катастрофальний; акурат в таких обставинах розпочався перший день заслуженої літньої відпустки д-ра Аденауера.

Перед нами ось так один із відтинків невгаваючої драматичної — тим разом з траґічним закінченням для д-ра Йона — боротьби між собою, у підземеллі сучасних аґентур і розвідок. В таких випадках ніхто й ніколи не довідається цілої справи. Але багато дечого вийде на яв — і це буде інтересне.

***

Вже після того, коли повища частина цієї статті була віддана до складу, наспіли доповнюючі вісті до справи д-ра Йона.

Вже не підлягає жадному сумніву, що д-р Йон перейшов до большевиків добровільно. В п'ятницю, 23. 7. 1954 р. пізно увечері д-р Йон заговорив по східньо - німецькому радіо до „моїх німецьких співгромадян". У своїй коротній промові, з'ясував, що вибрав свідомо, як дату добровільного переходу день 20 липня, тобто десяту річницю невдалого пучу проти Гітлера. Як мотив свого переходу подав, що побоюється, що теперішня західньо - німецька політика є перешкодою для з'єднання обох розірваних частин Німеччини і що західньо - німецьке політичне і прилюдне життя є підмите відновлюючим себе нацизмом. Як додатковий мотив подав свої непорозуміння з зах.-німецьким міністром внутрішніх справ Шредером, який йому, Йонові, „утруднював працю".

Але навіть і по цій заяві д-ра Йона не втихли всі сумніви. Приймають можливість — хоч тепер вже зникаюче малоправдоподібну, — що д-ра Йона приневолили до складення тієї заяви.

Та як не було б, „справа д-ра Йона" властиво тільки почалася, хоч і не в особистому сенсі, бо сам він дуже швидко щезне в сутінку забуття, або покінчить десь у погребі східньо - німецької ССД — з енкаведівською кулею в потилиці. Мурин зробив своє, мурин може відійти. Проте, західньо - німецький уряд і його система побудови внутрішньої політики, зокрема політичної безпеки, потребуватиме довгого часу, щоб прийти до себе від цього важкого удару.

(За „У. Самостійником", Мюнхен)

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шікаґо, Ілл.

День Українського Народного Союзу

Неділя, 18 липня ц. р. — це величавий день „Українського Народного Союзу" в Шікаґо. Вже від поверх півтора десятка літ наше шікаґівське і дооколичне громадянство має нагоду стрінутися на Святі великої союзової родини, провести деякий час у милому товаристві та переконатися, що союзова шікаґівська родина росте і розвивається.

Організатором цього „Дня" є заслужена на полі розвитку союзівської ідеї на терені Шікаґо — Дирекція Дому Відділів УНСоюзу.

В цьому році випав цей День виїмково величаво, до чого спричинилася не тільки гарна погода, але в першій мірі зростаюче зрозуміння ваги об'єднуючих кличів серед найширших кругів союзового членства.

Слід при цьому зазначити, що Дирекція Дому Відділів УНСоюзу, йдучи назустріч потребам Шікаґівської Громади, видвигнула і стала реалізувати думку будови більшого дому, що міг би стати центром організованого громадського життя, бо дотеперішні приміщення виявилися затісними. Цей День використала Дирекція Дому для зреалізування тої гарної думки, продаючи окремі відзнаки, виготовлениям яких поклопотався член Дирекції п. Степан Коцелко.

День Союзу відбувся на площі Св. Николая при Гіґгінс Роад і Дес Плейнс Рівер як і попередніми роками. Її заповнила публіка — членство та свої і чужі гості у кількості поверх 5,000 осіб, що є найповажнішим досі осягненим числом дня. Між приявними бачили ми також поважних гостей з-поміж духовенства, а також численних гостей — членів зі Савт Сайд міста Шікаґо, а також Дітройт, Міш., Мілвокі, Виск., навіть Міннесоти, Індіяна, і інших стейтів.

Господарем імпрези був головний радний УНСоюзу, п. Тарас Шпікула, що є рівночасно предсідником Дому Відділів УНС в Шікаґо.

Програма Дня була заздалегідь опрацьована. Головним заповідачем був п. Филип Т. Васильовський, предсідник 221 Відділу УНСоюзу, який вітав гостей і заповідав важніші точки програми та події Дня. Йому вміло секундував п. Володимир Івасютин, секретар 106 Відділу Св. Николая. Буфет з уваги на гарячий день був щільно обложений гостями, що шукали прохолоди. Але завдяки організації буфету, яким заряджував п. Г. Дацькій, фін. секретар 106 Відділу, та п. Михайло Попіль, касир 106 Відділу при повній жертвенної посвяти праці волонтерів, членів різних Відділів як 125, 221, 379, 252 і ін., цю роботу виконувано зовсім справно. Так само гладко і безперебійно працювала кухня у відношенні до тих всіх, що їм не зважаючи на спеку, дошкулював голод і смакувала капуста з ковбасою та голубці, приладжені нашим працьвитим жіноцтвом на старокраєвий лад під проводом п-ні Шпікули і п. В. Максимова — з 379 Відділу та пань з 221, 379, 425 і інших Відділів.

Організатори не забули також про дітвору, доріст Союзу, та про відповідну розривку для неї. Для них улаштовано оригінальні перегони, у яких взяло участь близько 70 дітей під наглядом проф. Адама Антоновича, а переможцям передавав нагороди відомий діяч і бизнесмен — п. Іван Дужанський.

У програмі була окрема точка — виступ школи акордеоністів проф. Літуса, яка дала нагоду публіці почути добре підучені музичні точки молодих школярів.

Головна точка програми, а саме вибір королеви Дня УНСоюзу відбулася з окремою церемонією, у якій взяли участь перша кол. королева Дня — панна Ярослава Васильовська та панна Патрикія Семирак і панна Лорейн Дацьків, що, як кинулорічна королева, передала свою корону нововибраній королевій, панні Галині Горошко, членкині 221 Відділу УНСоюзу, уродженці Великої України. Цією гарною церемонією провадила пані Анна Васильовська, що є вправленим церемоніймайстером. Вона передала для королеви і її прибічниці — панни Олі Перун з 220 Відділу (Савтсайд) гарні і цінні дарунки, що їх для тієї цілі отримала від наших жертвенних бизнесменів міста Шікаґо. Слід підкреслити, що наші бизнесмени при всякій нагоді стараються йти назустріч потребам громади в Шікаґо, якщо їм просвічує добра ціль. Щождо реваншу нашого громадянства як покупців у наших бизнесменів — то дозволимо собі, на основі дотеперішньої практики дуже сумніватися. А варто б застановитися над нашим поступованням супроти українських бизнесів, якщо хочемо, щоб жертвенність їх на наші громадські цілі зростала.

Під час Дня весь час приграваю оркестра п. Мака в окремому павільйоні, що по береги заповнений охочими до танку гостями.

В. Н.

Ню Йорк, Н. Й.

Вечір мистецького танку школи проф. Ірини Голубовської

В частій мандрівці по наших імпрезах, ви часом натрапите на таку, що вас змушує реаґувати на красу, підносить і наповняє кращими продуктами людського і національного духа — на мистецько - творчу імпрезу. Такою імпрезою був виступ учениць проф. Ірини Голубовської в залі школи Вашінґтона Ірвінґа дня 13-го червня ц. р.

Ім'я проф. І. Голубовської є добре відоме зацікавленим мистецтвом танку, але ширше громадянство, на жаль, знає про неї відносно мало.

Свою мистецьку працю проф. Голубовська почала в Польщі — в 1936 році. Далі слідує Відень (знайомство з мистецтвом Ґрети Візенталь, Гаральда Кройцберґа, Марії Еспанзи). Крім педаґоґічної роботи, Голубовська виступає як солістка. Хоч більшу частину своєї творчої праці вона провадить за границею, її перший виступ відбувається в Станиславові на Жіночому Конґресі в 1932 р. Свою працю в Америці вона почала у Филаделфії два роки тому і поширила її на Ню Йорк, Нюарк та Джерзі Сити.

„За час своєї діяльности на чужих сценах", каже п-ні Голубовська, "я все мріяла працювати з українською дітворою, щоб прищепити любов до занедбаної ділянки — мистецького танку. В теперішній праці я стараюся знайти форму танку, в якому дитина могла б свобідно виявитися".

Програма почалася „Привітальним Маршом", що, мабуть, через величину сцени і незнайомість з нею багато втратив на ефективності. В другій частині те саме сталося з „Вальсом". В програмі, що була різнородною і на високому мистецькому рівні, виступали діти від 3-15 років:

Г. Фучко, М. Кравчук, І. Гнїда, М. Стадницька, М. Лучишин, М. Микитка, Т. Бемко, О. Комаринська, В. Ліхота, Д. Баран, М. Шевчук, М. Ковалів, А. Гайдучок, Л. Пеуш, І. Пеліо, А. Совин, М. Домарадська, О. Пацак, А. Стець, К. Пеліо, С. Хадзевич, О. Вук і Р. Літкус.

Виконання дітей було чудове, викликаючи переживання танків і показуючи, що мистецький танок не тільки дає техніку, умузикальнює, продукує грацію і легкість рухів, але впроваджує дитину у світ казки, такий цікавий для наших адепток Терпсихори.

Глядачі гаряче вітали кожну точку, чи незабутніх гуцулочок і японочок, чи танок „Шакона" й „Менует"; нові й цікаво стилізовані українські танки, легкий „Метелик" чи ніжну „Фіялку". А скільки переживань найменших в цих танках!

З виконавців, найстарша учениця Рута Літкус, у виразовому танку „Визволення України", показала, крім техніки, ще й дозрілість танечниці.

Сподіваємося, що цей і попередні виступи у Филаделфії, Джерзі Сити та Нюарку ще раз зайво доказали нам педаґоґічний талант проф. І. Голубовської.

До танків вміло акомпаніювала, замість захворілої п-ні Лідії Бульби, мати п-ні І. Голубовської.

Л. Масюк

Бостон, Масс.

Наша Школа

Як стара іміґрація вміла, так і дбала про закріплення нашого життя на цій землі. Доброго серця їй не бракувало. Як могла і вміла, так і дбала також і про Рідну Школу. Думаю, що, не зважаючи на великі недомагання, таки не зле виховувала свої діти. З тих наших бідних шкіл виходили ті, що нині займають поважні становища в американському житті й пам'ятають за свій варід та й говорять по-українськи. Якби тільки з нових наших шкіл такі самі виходили, то це не було б так зле з нами. Ті всі наші лікарі, адвокати, інженери, вчителі — це теж вихованці наших вечірніх шкіл. З того покоління маємо вже нове, яке теж посилає свої діти до наших шкіл.

Так є у нашій парафіяльній школі при українській православній церкві, де є тепер парохом молодий скиталець, о. І. Данилевич. Шкільний Комітет ревно дбає про цю школу, а на чолі його є наш молодий і заслужений громадянин, інж. А. Прухніцький.

Як почалася наука, було вже коло 40 тут роджених дітей. Було й кілька з новоприбулих. Науку треба було вести в трьох місцях: на Вестсайд в домі ноноприбулого п. Я. Ясінського, члена УНСоюзу, на Савтенд в галі Православної громади, а тепер в Народнім Домі.

Закінчення шкільного року відбулося 18 липня на площі української православної парафії в Іст Бріджвотер. Був гарний день. Народу було повно. Сонце ясно освітило обличчя діточок, які вийшли на підвищення, щоб відспівати в'язанку українських пісень, що їх навчились у школі під проводом о. Данилевича. Були ще народні танки та різні несподіванки. Оркестра пригравла під проводом нашого диригента та режисера, п. М. Калиниченка. При кінці інж. Прухніцький проголосив, що в наступному році вже буде діточа оселя з басейном до купання, де діти зможуть проводити вакації між смереками й квітами. Отже йдемо вперед!

М. Давискиба

ВІСТІ З ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ

Покінчення дівочих таборів

На Пластовій Оселі в Іст Четгем саме покінчилися дівочі табори, які розпочалися були 26 червня і тривали чотири тижні. У новацькому таборі, який примістився в трьох будинках оселі, перебувало 250 хлопців і дівчат до 12 року життя, під проводом командантки пл. сен. Евстахії Гойдиш. У новацькому таборі, приміщеному під шатрами на чудовому верху „Вовча Тропа", перебувало кругло 150 дівчат віком понад 12 років віку, під проводом командантки табору пл. сен. Ірини Шухевич-Любчак.

Пошанування 40-ліття УСС

На закінчення дівочих і початок хлоп'ячих таборів відбулася в оселі стріча таборів та пластунів з різних осередків краю. У зустрічі взяло участь коло 500 пластунів і пластунок та багато гостей. Почесними гістьми зустрічі були представники УСС-ів в особах отамана Рожанковського, поручника Романа Купчинського, п. Дмитра Галичина, гол. предс. УНСоюзу, п. В. Гіряка і п. Дарії Дмитерко-Ратич та проф. Мирона Заклинського. Зустріч була присвячена 40-літню УСС. В суботу 24 липня ц. р. пластуни провели день на змаганнях в полі, відбуваючи марші та вправи по давніх маршрутах УСС. Вечором відбулася святочна ватра, на якій промовляли ред. Роман Купчинський, п. Ратич і д-р Ярослав Падох та співано стрілецькі пісні. Найвищі представники Пласту вложили УСС-ам символічний звіт, як доказ пересмництва пластунами ідеї УСС.

Нові табори

Під цю пору в оселі є такі табори: новацький під командою пл. сен. Омеляна Грималюка та юнацький на „Вовчій Тропі", під командою д-ра Ярослава Падоха. У першому перебуває 237 малих хлопців і дівчат, у другому 130 хлопців віком понад 12 років. Цей табір поміщається під шатрами, які окружили трьома раменами велику таборову поляну. Минулого року для шатер вистачали дві сторони поляни.

Духовна опіка

Духовну опіку над таборовиками сповняють всечесні отці: Юстин Гіряк, сам пластун-сеньйор, для католицької молоді, і Іван Ткачук для молоді православної. Що суботи Отці сповідають молодь, часто при допомозі довколишніх священиків. У неділю правляться Служби Божі обох віровизнань, одна на хаборовій поляні, друга на площі новацького табору. Пластові капелани, назначені духовною владою, а саме о. д-р Волошин, для пластунів - католиків і пластун - сеньйор о. Будний для пластунів православного віровизнання, часто відвідують табори та живо інтересуються їх життям і успіхами.

Лікарська опіка

Лікарську опіку над таборовиками і всіми мешканцями оселі сповняв перші два тижні дівочих таборів д-р Мриц, а після того, по сьогодні, пані д-р Барусевич. Лікарі з великою посвятою виконують свої обов'язки. Вже самі загальні переглядн таборовиків, які відбуваються на початку і при кінці табору, вимагають від таборових лікарів великого труду. Зате й вони втішаються великим признанням команди таборів та прихильністю таборовиків. Крім дрібних захворінь та одного випадку зламання руки (на близько 500 дівчат) не було за минулий таборовий час ніякого серйозного захворіння чи нещасливого випадку.

Відвідини командантки Тоні Горохович

25 і 26 ц. м. відвідала наші табори краєва командантка пластунок в Канаді, пл. сен. Тоня Горохович, відома пластова діячка та публіцистка. Вона перевела ґутірки в таборах і поінформувала їх про життя-буття наших пластових братів в Канаді. Табори дуже сердечно вітали заслужену пластову провідницю та передали нею щирий привіт для канадійського Пласту.

Табір юнаків святкуватиме 10-ліття Української Дивізії

В суботу 7 серпня ц. р. юнацький табір святкуватиме 10-літній ювілей вимаршу Першої Української Дивізії в бій проти червоної Москви. Високі старшини Дивізії з полковником Долинським на чолі заповіли свої відвідини в таборі, щоб в полевих змаганнях та маршах перевірити справність нашого пластового юнацтва. Святочна ватра, присвячена Дивізії, закінчить те таборове свято. На ватрі промовлятиме відомий військовий справоздавець Дивізії ред. Олег Лисяк від дивізійників та д-р Ярослав Падох від пластунів і таборовиків.

В. ЧАПЛЕНКА

„ЧИЙ ЗЛОЧИН?"

про страхіття більшовицької колективізації на Україні

Ціна 50 центів.

"SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ДОБРЕ ЧИТАННЯ ДЛЯ МОЛОДІ!

Пригодницька ілюстрована повість

В. Чапленка

„У НЕТРЯХ КОПЕТДАГУ"

Ціна 50¢

Замовляти:

"SVOBODA"

P. O. Box 346

Jersey City 3, N. J., U.S.A.

ВІД УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО ФОНДУ

Подаємо до загального відомо, що в перших днях кампанії за фондами на цілі стипендійної допомоги українському студентству слідуючі громадяни прислали пожертви на Український Студентський Фонд:

Проф. Роман Смаль-Стоцький з Висконсин 100 дол. д-р М. М. Менжега з Форест Лейк, Мінн. 50 дол, д-р Лука Мишуга з Джерзі Сити, Н. Дж. 25 дол. Євген Ковальський з Патерсону, Н. Дж. 25 дол., Григорій Кидонь з Патерсону, Н. Дж. 10 дол., Василь Петришин з Патерсону, Н. Дж. 10 дол., Теодор Рожанковський з Гадсон, Н. Й. 10 дол., Михайло Варан з Шікаґо 5 дол., Філарет Лукіянович з Филаделфії, Па. 5 дол., Антон Зілинський, мґр. Степан Вобак, п-ні Марія Спазіяко з Патерсону по 5 дол., Українська Будівельна Компанія в Ню Йорку 10 дол., Дж. Кеслер, Мак Ізаак, Іван Паратюкевич з Ню Йорку по 5 дол.

Дальші пожертви просимо слати на адресу:

Ukrainian Student Fund, Inc.
P.O. Box 1149, Church St. Sta.
New York 7, N. Y.

Управа Українського Студентського Фонду

„Байкар" Ів. Манила

„Передо мною новий літературний дорібок — це „Байкар" Івана Манила на 104 сторінки великої „вісімки", з гарною обкладинкою та портретом автора, Вінніпеґського видання в Канаді. В „Байкарі" вміщено 150 композицій на теми: реалістичного побуту, як також сатира на історичні, літературні, соціяльно - економічні та філософічні сюжети. Тому, за своєю тематикою „Байкар" є книгою, яку можуть читати всі ступені нашого українського суспільства". — о. К. Данилевський („Віра й Культура" ч. 7, 1954).

„Іван Манило — кращий сучасний український байкар, який своєю працею розвинув і вдосконалив українську байку". — Леонід Полтава („Нові Дні", ч. 54, 1954 р.).

„Коли історики української літератури на еміґрації писатимуть колись про „авторів із своїм обличчям", то до них напевно влічать Івана МАНИЛА, відомого широкій читацькій громаді з коротких, влучних, часто сатиричних байок. Манило вправляється здавна в цьому жанрі поетичного слова й — треба це признати — має за собою вже поважні досягнення... Найвартісніші байки, в яких порушено загально-людські чи загально-українські питання. Вони треба думати залишаться трайким вкладом в українській літературі". — Проф. Ар. Рудницький („Новий Шлях" ч. 23, 1954).

Замовлення на книгу „БАЙКАР" надсилайте на адресу автора разом з одним доляром:

IVAN MANYLO
P. O. Box 3576,
Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

ПОДЯКА

Укр. Декан. Харітас у Новому Ульмі складає найщирішу подяку „Теті Ірені", що не пожаліла труду й так дорогого часу на це, щоби зорганізувати й перевести збірку $544 на уладження літнього відпочинкового табору для дітей — залишенців у Німеччині.

Рівночасно складаємо теж гарячу подяку усім жертводавцям, що так щедро відгукнулись на заклик „Тети Ірени" та щирою рукою зложили жертви для тих, що тої допомоги направду потребують.

За Управу Укр. Декан. Харітас-у:

Ольга Качмарська, голова; о. Василь Турковид, душпастир.

Увага! — Темтремк, Дітройт і околиця!

ЗАХОДАМИ 94-го ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ім. М. ШАШКЕВИЧА

—: відбудеться :—

в неділю, 8-го серпня 1954 р.

(Sunday, August 8th, 1954)

В ГОРОДІ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ НЗПДМ на ПОНТІЯК (Міш'ґен) над озером

ВЕЛИКИЙ СОЮЗОВИЙ ФЕСТИН-ПІКНІК

на який запрошуємо сердечно всіх Вп. Членів УНС з усіх Відділів УНС з Гемтремк і Дітройту та з околиці, всіх Вп. Парафіян і всіх українців з метрополії Дітройту, що хочуть гарно забавитися в товаристві численних знайомих, що люблять свіжу зелень і воду, хочуть купатися — веслувати по озері — що люблять танцювати й захочуть провести мило літній час у красному городі-парку, що захочуть відпочати під кріслатими деревами, в тіні при столиках.

Власна смачна кухня з вибагливими стравами у заряді Вп. Членок 94-го Відділу УНС забезпечить для вигідних обід-підвечірок. Для гостей смачний буфет у власному заряді. Прохолоджуючі напитки, пиво й вино для спрагнених на бажання. Для дітей можливості гор і забав. Гостей розважатиме музика і українські народні пісні з пластинок. На танцювальній площі грає відома й знана всім ваша оркестра „Трембіта" під управою п. Михайла Томина.

Город підчинений для гостей вже від 10-ої години рано! Половина чистого приходу з фестину призначена на Українську Католицьку Церкву НЗПДМ в Гемтремк, Міш.

Фестиновий Комітет.

Увага! Вілмінґтон, Дел., й околиця!

Старанням Церковного Уряду при Укр. Правосл. Церкві Св. Ап. Петра і Павла у Вілмінґтоні, Дел.,

— відбудеться —

в неділю, 12-го вересня 1954 р.

на САВОЙ-ФАРМІ в ЧЕСТЕР, ПА.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

Початок свята розпічнеться польовою Сл. Божою о год. 11-ій рано, при співучасті дооколичних священиків. Комітет ласкаво запрошує на це традиційне Свято укр. правосл. громади з Нюарку, Филаделфії, Честеру, Трентону, Котсвілу, Картерету, Майнерзвілу і Міллвілу.

Церковний Комітет.

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

Мово Рідна — Вуквар-Читанка — І. Корицький	$2.00
Нова початкова читанка — І. Шкляпка	$1.40
Україна земля моїх батьків — Ю. Сірий	$1.25
Граматика української мови — О. Панейко	$2.00
Українська мова — В. Романенчук	$ .85
Географія України — М. Дольницький	$1.50
IV Читанка — Матвійчука	$ .75

Замовлення враз із належитістю слати на адресу:

"SVOBODA"

P. O. Box 346, Jersey City 3. N. J.

Пісні Українських Січових Стрільців

в'язанка 1-ша для чоловічого хору

зложив ОСИП ЗАЛЕСЬКИЙ.

Ціна 50 центів.

Продає: Книгарня „Свободи", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J., та інші українські книгарні США і Канади.

УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку велика п'єса

„ОБЛОГА ЗАМКУ"

мелодрама на 5-ть дій П. САВЧУКА.

Ціна примір. 50 цент.

Ще можна набути попередні п'єси цього автора: „УПА в Карпатах" 65 цент. та „Чотирьох з мільйонів" — 75 цент. за примір. Набуття більшої кількості дається відповідна знижка. Замовлення з належитістю слати на:

"SVOBODA", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

або W. Mychajlowycz, 383 Grand St., Jersey City, N. J.

ТВОРИ ПРОФ. ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ

НА ХОРИ МІШАНІ, ЖІНОЧІ І ЧОЛОВІЧІ:

Збірка I — Історичні пісні від татарських нападів з частиною Хмельниччини	$1.50
Збірка II — Історичні пісні від Хмельниччини до Коліївщини	$1.00
Збірка III — Історичні пісні від Коліївщини до пісень Січових Стрільців	$1.00
Збірка IV — Чумацькі пісні	$1.00
Збірка V — Народні пісні	$1.00
Збірка VI — Народні пісні	$1.00
Служба Божа на 4 голоси — „Літургія св. Івана Золотоустого" — з додатком до Літ. св. Василія Великого	$2.50
Літургія св. Івана Золотоустого на 3 голоси з різними додатками (можна співати в різних голосових комбінаціях)	$1.50

Замовлення посилати:

"SVOBODA", P. O. Box, 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Читайте новий роман

ДАРІЇ ЯРОСЛАВСЬКОЇ

В ОБІЙМАХ МЕЛЬПОМЕНИ

Це — захоплююча розповідь про насиажену боротьбу однієї людини проти застою і побутового сприймання мистецтва. Це історія гурту людей нашої доби, пам'ятник тим, що стояли і стоять на службі Мельпомени — музи театру.

Ціна $2.00

Замовлення з належитістю слати:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УВАГА!

ВИЙШЛА В СВІТ КНИГА:

„УКРАЇНА НА ПЕРЕЛОМІ"

ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО

— неперевершений твір Української історіографії.

Серед заплутаних концепцій Хмельниччини й оцінок ПЕРЕЯСЛАВСЬКОЇ УМОВИ останніх днів, цей твір приносить одиноке державницьке розуміння тих історичних подій.

Ціна книги: $2.50; в оправі — $3.25

Того ж автора:

„ЛИСТИ ДО БРАТІВ ХЛІБОРОБІВ"

Ціна книги $3.75; в оправі — $4.50

Замовлення з чеком або Money Order-ом адресувати:

BULAVA PUBLISHING CORPORATION

423 East 9th Street, New York 9, N. Y.

● ПРАЦЯ ●
HELP WANTED—FEMALE

Косметичка-Манікюристка
Досвідчена. Повний або частинний час. Добрі години. Приємний air conditioned сальон. Голоситись:
Woodway Beauty Salon
1671 Northern Blvd., Manhasset
Phone MA 7-2090

МАНІКЮРИСТКА
Добра, першорядна клієнтеля. Air conditioned. 5 днів без вечорів. Платня після умови. Голоситись
Irvings Hairdressing Salon
123 Gramatan Ave., Mt. Vernon

Досвідчені оперейторки
Потрібно до секційної праці. Молодечі суконки. Добра платня. Юнійна фабрика. Голоситись:
Del Ray's Sportswear
52 Orawaupum St., White Plains
Phone WH 8-9197

FINGERWAVER-MANICURIST
Повний або частинний час. Добра платня. Приємні умовини праці. Голоситись:
FORGAS BEAUTY SALON
1550 St. Nicholas Ave., N.Y.C.
Phone WA 3-8960

HAIRDYER
FINGERWAVER
МУСИТЬ ВУТИ ЕКСПЕРТ.
Голоситись:
DOROTHY & LOUIS BEAUTY SALON
2508 Broadway, N. Y. C.

МАНІКЮРИСТКА
Досвідчена до надзвичайно просперуючої робітні протягом цілого року. "Air conditioned". Висока платня і комісове. Голос.:
La Mar's Beauty Center
282 Merrick Rd, Rockville Centre
Phone: Rockville Centre 6-0723

Fingerwaver-Manicurist
З повним досвідом. Стала праця. 5 днів або „віконда". Добра платня. Приємні умов. праці. Голоситись:
Nicholas Your Hairstylist
616 Amsterdam Avenue
(Corner 90th St.)
N.Y.C.

ДОСВІДЧЕНІ до шиття на машинах. Досконала праця від штуки. Юнійна фабрика. Голоситись: Mary Jane Coat Co., 28 Rose Street, South River, New Jersey. Tel.: South River 6-2355.

КОСМЕТИЧКИ
(2)
Маємо кімнати на 2 більше першоклясні стилістки.
Air conditioned, — обслуга.
Початкова платня $100 тижнево
STONECLIFF BEAUTY SALON
GARDEN CITY. PI 6-2340

МОНТЕР хірургічних приладів.
Опіка над ортопедичним відділом. Добрі умовини праці, досконала платня з заохочуючим пляном. За умовою тел. Red Bank 6-2614. South Jersey Surgical Supply Co. Red Bank, N. J.

ОПЕРЕНТОРКИ
до шиття на машинах.
Досвід, стала праця, добра платня
SPARER BLOUSE & DRESS CO.
305 Morris Ave., Newark, N. J.

ОПЕРЕНТОРКИ
до шиття на 1-ій голці. Голоситись прошу тільки досвідчені. Стала праця, добра платня.
Голоситись
JUDITH TERRY Inc.
802 5th Ave., Asbury Park, N. J.
PR 4-2288

ОПЕРЕНТОРКИ
до шиття на машинах з поодинокою іглою. Досвідчені при шкіряних жакетах. Стала праця — добра платня. Голос.:
OUTER SPORTWEAR Inc.
229-231 Walker Street
Cliffside Park, N. J.
Tel.: CL 6-0972

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ

● ПРАЦЯ ●
Help Wanted Male—Female

ФРИЗІЄР-КА
З досвідом у всіх ділянках свого фаху. Короткі години. Стала праця. Приємний "air conditioned" сальон. Голоситись:
Zakon Beauty Salon
6909 — 5th Ave., Brooklyn
Phone: SH 8-1793

● ПРАЦЯ ●
Help Wanted—Male

ПРЕЦИЗІЙНІ РОБІТНИКИ В МЕТАЛЮРГІЇ
Досвідчені щодо пожежного виряду, огорож і електрич. спою-вання. Стала праця. Голоситись:
STAPLETON IRON WORKS
14 Prospect St.
Stapleton, Staten Island

СТОЛЯРІ
Тільки досвідчені.
Телеф. між 5-7:30 P.M., H. Daniels, Martha pl., Oakland, N. J. OAkland 8-6731; також в справі праці порозуміється Route 23, Cedar Falls Manor, Little Falls, N. J.

Вже появився в продажі твір ОЛЕНИ ЗВИЧАЙНОЇ
Миргородський Ярмарок
виданий в 20-літню річницю жалоби страшного голоду на Україні, що був витворений московсько-большевицькою владою в роках 1932-33
ЦІНА 60 ЦНТ.
Замовлення слати:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що зміняють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10 ЦЕНТІВ за виготовлення нової адресової кліші, а члени УНС ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи".

У 50-річчя Автора Р. ЗАВАДОВИЧА-РОЛЯНИКА —
один з найкращих його творів для старших дітей, юнацтва й молоді, відзначений 1-шою нагородою на літературному конкурсі у Львові — історично оповідання-казка п. з.:
ХЛОПЦІ З ЗЕЛЕНОГО БОРУ
з численними ілюстраціями, заставками й кінцівками мистця М. Михайлевича, видання Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, кольоровий друк, невеликий запас.
Ціна тільки $0.50.
Замовляти:
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Д-р мед.
МИКОЛА РІСДОРФЕР
відкрив ординацію в Асторії:
30-28 — 36th Street,
Long Island City, N. Y.
Приймає:
в понеділок, середу і п'ятницю від год. 9—11 A.M.,
у вівт. і четвер від 5—7 P.M.
Телефон: AS. 8-8157
Поза урядовими годинами телефон: EV 4-0120

ST. NICHOLAS PARISH PROGRESSES WITH THE WINDY CITY OF CHICAGO

Since the Chicago Fire in 1871, this huge windy city las been progressing. It is now the second largest city in the United States and the center for practically every industry. Along with the growth of this tremendous metropolitan, the St. Nicholas Ukrainian Catholic parish has also been progressing. It started with a small church on the east side of town; later the parishioners took possession of the marvelous church, now located at Rice and Oaklay Blvd. The parish home and convent were seen added to the parish buildings. In the meantime land was purchased for the cemetery lots and within a few years the job of beautifying and landscaping the cemetery was completed. As time flew by and the city progressed along with it, developing with all modern facilities, the parishioners and Fathers would not think of lagging behind. This being one of the reasons, another new modern and fully-equipped school was constructed. In order to maintain and upkeep this edifice, which has been erected for the glory of God, funds have to be raised each year. This, every parishioner realizes and puts forth all his efforts into making the annual School Day Picnic a gigantic success.

On Sunday, Agust 8th, the St. Nicholas Parish will have its 5th Annual Ukrainian School day at the St. Nicholas Picnic Grove. Under the morning blue heavens Very Reverend Nicholas Kohut, OSBM, Provincial, will celebrate a solemn High Mass with the St. Nicholas Church Choir responding to the Divine Liturgy. Father Kohut will be assisted by the pastor, Very Reverend Vladimir Gavlich, OSBM, and other local priests. Following the Mass, an outdoor banquet will be served.

However, this does not end the day. From here, the clowns will take care of the entertainment of the little boys and girls. For the men, they will be able to display their skills at various games. The ladies will be able to find pleasure at the differen bazaar booths. This year, we will be witnesses to an Ukrainian Country Fair. But, before long, time will creep up toward the most exciting part of the day's program. So that tension will not climb too high, there will be roaming soliists and violinists to induce some community singing. Of course, the climax of the entire picnic will be the grand raffle.

The School Fund Committee hopes to entertain all the parishioners of all ages, their families and their friends with this full program. Besides this in mind, the Committee also hopes to fulfill the goal which has been set up to lessen the debt on the school. The St. Nicholas parishioners have this deep in their hearts and for the love which they possess for God, Church, School and nation, they will make this another day well to be remembered. Progress will again be made as the 5th annual Ukrainian School Day will go down in parish history as another tremendous success and another step forward in making St. Nicholas one of the best and most beautiful structures in the city of Chicago.

NATALIE ANN CZUBA
Publicity Chairman

На народні цілі

СПИСОК ДЕЛЕГАТІВ XXIII Конвенції Українського Народного Союзу у Вашингтоні,

що при цій нагоді зложили датки й пожертви на У. Н. Фонд.

$100.00: — Д-р Сіменс-Сіменович Мирослов, 176*).

$20.00: — Паламар Н., 330.

По $10.00: — Бобечко Нік (Клівленд, Огайо), Врезіцька Софія 414, Воловняк Е., Гунта Софія 36, д-р Ґалан Володимир 239, Ґіна Василь 370, д-р Дерій Омелян 320, Дідик Вальтер 292, Дудчак Михайло (Калюмет Сіті, Ілл.), Дутчак Теодор (Калюмет Сіті, Ілл.), Копистянський Андроній 327, Кравчук Джеральд 364, Кузиль Дмитро 139, Лукач Катерина 364, Магур Евстахій 355, Маркевич Михайло (Калюмет Сіті, Ілл.), Матейчук Іван 107, Медицький Д. 167, Муляр, Микола 156, Придун Олена 262, Прухницький Енди 238, Сенек Николай (Калюмет Сіті, Ілл.), Сидор 318, Сильчак П. 257, Стельмах Остап 337, Стельмах Остап 337 (1954), Стецьків-Дегтій Мей, Чачка Володимир 81, Шмаґала Дмитро 102, Шобин А. 55.

По $5.00: — Андрусишин Анастасія 317, Андрушків Панько 146, Антушок Джон 161, Баволок Адам 186, Бакум Джон 152, Бараток Юліян 371, Варнич П. 5, Васараб А. 213, Вачинський Л. 281, Влагута Михайло 115, Березницький Осип 375, Білицький Дмитро 423, Білик Никола 28, Бліц Катерина 212, Вурко Анна 364, Василенко І. 432, Василюка Джон 284, Вельгош Георг 319, Винничак Майкль 87, Витязь Джон 352, Вовк Андрій 6, Возьняковський Володимир 325, Волянський Володимир 156, Галькевич Майкль 59, Гасій Василь 204, Гібайло-Гібонс Джозефіна 25, Глива Василь 10, Гналик Н. 304, Головчак М. 146, Гоч Тимось 91, Грималяк Омелян 375, Грицишин Іван 223, Бришко Ілля 409, Глова В. 254, Гродзінський Джон 383, Демидчук Марія 93, Демчар Михайло 13, Дідик Ольга 183, Довгань Вальтер 383, Дудич 98, Дудчак Майкль 229, Дячишин 465, Заблонський П. 371, Завійський Стефан 304, Задорецький (Парма, Огайо), Запарнюк Андрій 240, Зенко Олекса 295, Іванух Михалина 290, Іващук Василь 301, Ільків Яків 99, Ів Анна 71, Кисіль Михайло 374, Климишин І. 369, Колодій Руссель 191, Колодруб Стефан 137, Корнова, Наталія 165, Корчок Нестор 113, Косович Андрій 106, Коцюба Джозеф, Кочура Пітер 91, інж. Лаба Тимотей 266, Лисий М. 441, Лучанко Гарри 130, Маґер Олена 233, Майер М. 247, Маркович Джон 342, Маркович Михайло 80, Марц Пітер 238, Матурняк Григорій 199, Марціновський Франк 60, Медвідь Майкль 56, Мигула Петро 97, Мішанець Дмитро 363, Мриглок, Стефан 76, Наратько П. 9, Недільський Гарри, 57, Никифорук Василь 194, Новак Іван 236, Омельченко І. 451, Осередчук Йосиф 362, Паливода І. 358, д-р Палидвор Василь 350, Патуляк Джон 67, Петрунців Іван 78, Пиш Джон 403, Плакида Володимир 461, Позбеpанчук К. 151, Полевчак Андрій 142, Популь М. 304, Пригарський 20, Прискович Анна 23, Прихітко Марта 20, Прокопович Станлей 161, Пуціло П. 220, Рубльовський 280, Сабат Йосиф 245, Салабун В. 76, Саламаха Павло 86, Семків Михайло 379, Сенкович, Василь 2, Сенчишак Микола 379, Сипин Катерина 343, СКубяк А. 61, Сливчук Михайло 145, Стахів Франк 458, Сташків Павло 34, Стецяк Андрій 240, Сток Майкль 31, Сцібайло Василь 452, Теслюк Станислав 389, Труфин Василь 266, Цибуляк Пилип 427, Чачинський Никола 76, Чепа Джон 90, Чопко Іван 271, Чуч Деметріус 321, Шмокалюк Олекса 39, Шипяк Семен 223, Штогрин Олена 397, Филлипс Майкль 30, Яворський Мирон 39, Юха Анна 96, Ясків Гарри 182, Фяч Нік 63, Франко Джан 210, Юла Андрій 161, Юречків Ніколас 49.

По $3.00: — Громоцька Анна 373, Масник 472.

По $2.00: — Андрійчук Андрій 306, Валла Александер 124, Головецький 441, Дикун І. 460, Клим Анна 134, Книш Роман 430, Козак О. 234, Копко І. 481, Костюк Онуфрій 85, Коцовський Йосиф 106, Криль Антоній 7, Кушнір Володимир 70, Ортинський Омелян 430, Подоля Іванна 125, Пульх Василь 292, Ракочій Василь 147, Ратушна Олена 413, Яворська Петронеля 125.

По $1.00: Кучма Семен 117, Пасник Мери 112, Пеціл Ніколас 123, Патуляк Іван 70, Процій Олекса 112, Романюк яків 202, Стасюк Карл 370, Цицик Нікола 173.

*) Цифра після імени означає число належного Відділу Українського Народного Союзу.

ПРОБЛЕМА СТАРИХ РОБІТНИКІВ

Більшість проєктів забезпечення робітників старечою пенсією передбачає обов'язковий перехід на пенсію людини від 65 років, бо саме з цього віку починається виплата соціяльного забезпечення для старих людей. Проте, дехто з урядових кіл, а також з промисловців починає приходити до думки, що вік у 65 років — це ще занадто рано для багатьох людей, щоб виходити на емеритуру. Вирахувано, що число людей після 65 років збільшується майже вдвоє скоріше, ніж число людей молодих. Фактичне число людей у віці 65 і старше, що їх маємо тепер, у 1960 році збільшиться з 13½ мільйонів до 17½ мільйонів. Отже, якщо вік 65 років продовжуватиме бути границею поміж середнім віком, тобто найпродуктивнішим періодом життя, і старим віком, коли людина перестає працювати для заробітку, то виплата старечих пенсій лягатиме дедалі важчим тягарем на плечі решти населення.

Серед індустріяльних фірм, що вивчають можливості винайти гнучкішу програму старечих пенсій, є одна велика фірма на сході З'єдинених Держав, яка протягом останніх півтора року провадить експерименти, дозволяючи деяким своїм робітникам працювати далі після 65 років, якщо вони того хочуть. Наслідки того експерименту, здається, непогані. Двадцятьом відсоткам робітників у віці понад 65 років запропоновано продовжувати працювати, і понад дві третини з них цю пропозицію прийняли.

Перед тим, як зробити цю пропозицію, фірма уважно вивчала попередні рекорди про хвороби, відсутність на праці та видатність праці своїх старих робітників.

Найрезонніші доводи того, що вік 65 років не є критичний, походили з того, що люди, які працюють на себе, як ось фармери, власники маленьких підприємств або професійні робітники, тобто особи, що мають змогу самі собі визначити час, коли вони мають перестати працювати, — в дуже рідких випадках кидають працю у віці 65 років. Наприклад, майже 400,000 фармерів ще активно працюють у віці 70 років.

Бюлетень Інституту Забезпечення життя зазначає, що є дуже багато питань, які треба розв'язати перед тим, як впроваджувати в життя якусь нову гнучкішу програму забезпечення старечими пенсіями. Дуже важко, наприклад, запровадити короткий робітний тиждень для старших робітників. Ще важче перевести в життя проєкт переведення старших робітників на легшу і нижче оплачувану працю.

Навіть якщо якусь нову вдосконалену програму буде прийнято по інших великих фірмах, це принесе тільки часткове розв'язання проблеми робітників, що досягнули 65-літнього віку, але хочуть далі працювати. Але вже одне те, що такі плани опрацьовуються, свідчить, що відповідні чинники вже починають переглядати та ревізувати свої думки про те, коли ж власне справді починається в людини старечий вік.

З. Р.

● Західньо-німецькі промисловці уклали умову з єгипетським урядом на доставу до Єгипту промислових машин на 15,500,000 дол., при чому західньонімецький уряд перейняв на себе ґарантію за кредит, признаний Єгиптові.

● У повені в Непалі, країні на південь від Тибету, втратило життя найменше 60 осіб. Кількість жертв ще не підраховано. Вода в ріках щораз більшає.

● Президент Айзенгавер запропонував подати харчову допомогу тим країнам за залізною заслоною, які потерпіли від останньої повені. Східній Німеччині, Чехословаччині, Мадярщині та Австрії, а також Західній Німеччині та Югославії. Ця допомога коштувала б ЗДА 4 мільйони долярів.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕНРОЛ СЕЙВІНГС

СПЕЦІЯЛЬНА ВИПРОДАЖ КНИЖОК
ГЕНОВЕФА, оповідання
ПРО БАТЬКА КОЗАЦЬКОГО БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЛИС МИКИТА
СПЛАЧЕНИЙ ДОВГ
ЯК МУЖИК ХОДИВ ДО ЦАРЯ ПРАВДИ ШУКАТИ
ДЕ ЛЮБОВ ТАМ І БОГ
РОСІЯ І УКРАЇНА
ХРИСТОС у ГАРНІЗОНІ
Ціна за всі книжки $2.00
Замовлення слати до:
"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

УВАГА! УВАГА!
Вже вийшла четверта велика збірка поезій П. САВЧУКА
„В БУРІ ЖИТТЯ"
Обкладинка В. Січинського, з портретом та автографом автора. Люксусове видання, 80 сторінок. Ціна 1 дол. за брошуровану та 1.50 в твердій оправі (напівшкіряна) з витисненим золотими буквами. Спішіть набути, бо тираж обмежений і по книгарнях це буде.
Замовлення слати на
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
та
W. MYCHAJLOWYCZ
383 Grand St., Jersey City, N. J.

ЦІЛУ БІБЛІОТЕКУ ВАСТУПИТЬ ВАМ І ВАШИМ БЛИЗЬКИМ
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТРИ ВЕЛИКІ КНИГИ
1280 ст. дрібного, у два стовпці друку.
Багато ілюстрацій. Мапи. Усе знання про Україну!
Замовляйте в „Свободі". Ціна трьох книг у полотняній оправі — $48.00:
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА
"SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●
Body & Fender Shop, Est.
Повний виряд, обидва великі досить на трок. Знаменита нагода для досвідченого body man. Добрий прихід. Рухливий бізнес. Відповідна ціна.
Conn., N. J. & N. Y. Lic.
BAY & FENDER CO.
404 Bay Street, Stapleton, S. I.
GI 2-0443 — GI 7-3671

ДІМ РЕКОНВАЛЄСЦЕНТІВ
Sullivan Co., N.Y.
Повний виряд. Тепер діє з досконалим приходом. Гарна земля. Відповідне для подружжя. Готівка $15,000.
Пишіть Sol Feld, 160 Broadway, N.Y.C.
Call RE 2-4666

НА ПРОДАЖ модерне підприємство для наповнювання пляшок приємними напитками. Ввесь модерний виряд. Також дозвіл розподілі пива на стейт New Jersey Положж. при 22 South Side Ave., South River, N.J. Phone South River 6-0193.

● REAL ESTATE ●
ELBERON, N. J.
Збудований (1951) Власник займає 4 спальні, 2 лазнички, шафи, 1 темна кімната, ґараж, низ. податок, нова школа, бл. станції і пляжі, 100x125 площа. Пікнік — 7 вересня. $18,500.
Long Branch 6-2092J — Any time
GRamercy 5-2137 Days

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КЛІВЛЕНД, О. — Повідомляється, що місячні збори Т-ва ім. І. Франка відд. 334, відбудуться в неділю, 8-го серпня (August), о год. 1-ій попол., в залі У. Н. Д., 2255 West 14th St. Проситься всіх членів бути присутніми на зборах і вирівняти свої залеглі вкладки. — Н. Задорецький, предс.; С. Морозович, секр. фін. Й. Марцінюк, секр. рек.

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Вр. св. ап. Петра і Павла відд 102, відбудуться в неділю, 8-го серпня, зараз по другій і третій Сл. Божій, в церковній залі, 2280 W. 7th. Просимо всіх членів прийти на ці збори бо є дуже важні справи до полагодження. — М. Декан, предс.; С. Косик, кас, М. Бобечко, секр.

Посмертна Згадка

ТІНА МЕЛЬНИЧУК, членкиня Б-ва св. Юрія, відд. 160 У. Н. Союзу в Джеменйка, Н. Н., померла 2. серпня 1954 р. в 54 р. життя. Полишила в смутку мужа Івана та дочку і сина. Похорон відбудеться в четвер, 4. ц.м. з погребового заведення. — В. Ів П.!

● РОЗШУКИ ●

ЮРКО ГАНДУК пошукує ЛЄНУ РОЩАК, яка минулого року виїхала зі Сиракюз, Н. Н. в іншу околицю і ЮРКА СТЕЦЯ зі села Скородне, пов. Сянік, який мав би перебувати в Англії. Вони самі; або хто знає про них прошу писати на адресу:
H. HAJDUK
2425 W. Thomas Street
Chicago 22, Illinois

Заяць Микола пошукує рідних та знайомих: Дмитра Дидин, (Миркового) Ілька Мельника (Войкового), Івана Заяця, Михайла Заяця і знайомих з Стрийщини. Маю для них цікаві відомости. Хто знав би, що про них, або вони самі прошу писати на таку адресу: Mykola Zajac, 2327 W. McLean Avenue, Chicago 47, Illinois.

Пошукую двох братів Миколу й Андрія ВОВК, сини Гілька Вовка з села Куропатники, пов. Бережани, Галичина. Прошу зголоситися на адресу:
MYCHAJLO KMIT
20 Fay St., Boston 18, Mass

САЛЬОН КРАСИ
„МАРИКА"
Щоденні години:
від 9. рано до 8. вечір.
318 EAST 6th ST.
(Bet. 1st & 2nd Ave.)
NEW YORK 3, N. Y.
Telephone:
GRamercy 5-7244

ЯКЩО ВИ ЗДЕСПЕРОВАНІ СИМПТОМАМИ АСТМАТИЧНИМ КАШЛЕМ ЧИ БРОНХІЯЛЬНИМ ЗАПАЛЕННЯМ, ТО НЕ ПРОПУСТІТЬ НАГОДИ ЦЕ ПРОЧИТАТИ
Ось великі новини для терплячих у звідомленнях про майже чудесну поміч на такі симптоми: важкий віддих, почуття душення, спазматичний кашель під час задержки флеґми, задихування та інші терпіння, що йдуть у парі з астматичним кашлем та бронхіяльним запаленням. Цей чудесний лік, званий PENNYL, творить чуда як відкашлювальна поміч в цій ситуації. Одна доза, як відомо, приносить полегшу. Тепер цей лік доступний читачам цієї газети, які можуть одержати пляшку, висилаючи звичайно цей вирізок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 38, Box 762, Peekskill, N. Y. Не треба висилати грошей. Вистарчить виписати друком докладно Ваше ім'я і адресу на звороттій стороні коверти. Заплатіть поштарені $3 і кошти пересилки COD, по одержанні фляшки. Коли Вам стане легше від поганих симптомів, Ви признаєте, що це є найкращий видаток, який Ви колинебудь зробили.

„МІЗАР" — ВОРОГ РЕВМАТИЗМУ
Випробуваний середник проти ревматизму й перестуди. Допомагає при болях в руках, ногах і в крижах. Усі ці недуги зникають після вжиття „МІЗАРУ". Великий слоїк коштує $7.00. Належність посилайте разом з замовленням на адресу:
JOSEPH SOROKOWSKI
900 N. Taylor Ave., Oak Park, Ill.
Tel.: Village 8-3111

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7861.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2563

ЧИ СПРАВДІ ПІЄМОНТ?
ТАК!
ЛЬВІВ був колись ПІЄМОНТОМ для Соборної України. Про це найкраще довідається з ювілейного збірника з нагоди 700-ліття столичного Города короля Данила
НАШ ЛЬВІВ
Купіть цю публікацію, багату змістом, на прегарному папері, великого формату, 216 сторін друку, багато ілюстрацій.
Ціна: брош. $3.00, в полот. оправі $5.00.
Питайте по всіх книгарнях.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРИКРАСА КОЖНОЇ БІБЛІОТЕКИ, КОЖНОГО ДОМУ!
Вже вийшло монументальне видання творів найвизначнішої поетки українського національного відродження
ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
В 12-ти ТОМАХ
(В-во Тищенко — Білоус)
Вірші, драми, поезії у прозі, перлини української літератури!
Друковані на гарному папері, чітким шрифтом, в полотняній оправі. Всі ці томи є чудесним доповненням бібліотеки кожного, хто шанує і любить українське слово.
Придбайте їх для себе і своїх дітей!
ЦІНА ЗА 12 ТОМІВ $24.00.
Замовляти:
"SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВЕ ВИДАННЯ повісті Ю. ШКРУМЕЛЯКА
„ЧОТА КРИЛАТИХ"
Дивні пригоди з воєнних часів.
Ціна $2.00.
Замовлення з належитістю слати:
SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ПІДРУЧНИК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ЮРІЯ ЛУЦЬКОГО
ФОНЕТИКА, ПРАВОПИС, СКЛАДНЯ, СЛОВОТВІР і т.д. включаючи англо-український словник (понад 3,000 слів).
260 сторін, — Продається тепер по зниженій ціні тільки $2.00.
Замовлення враз з належитістю слати до:
"SVOBODA" BOOK STORE
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 8318. Невдала змова

Навіть могутній Нума не зможе встоятися смертельним ранам, і він незабаром гримнув на землю і згинув.

Тарзан встав і зі своїх могутніх грудей видав дикий крик перемоги великих мавп,

Коли моторошний виклик грмів по лісі, Пінде задрижав і положив руки на рукоятку свого меча.

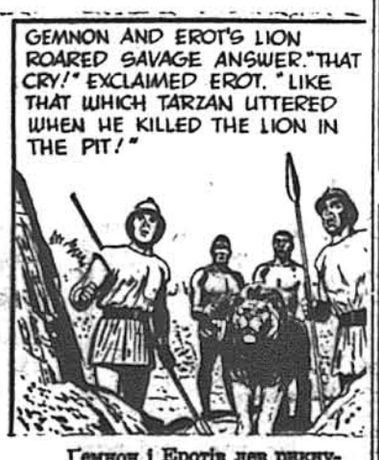

Ґемнон і Еротів лев рикнули дику відповідь. — Цей крик, сказав Ерот, — подібний до того, який Тарзан видав тоді, коли вбив лева в ямі!